

Analiza razmer na trgu dela in rezultati srednje in dolgoročnih napovedi potreb trga dela do leta 2037

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Ljubljana, februar 2024

Kazalo vsebine

Povzetek	4
Ključni rezultati napovedi.....	4
Uvod	7
1. Trenutna gibanja na trgu dela	7
2. Obeti glede trga dela	19
3. Napoved potreb na trgu dela do leta 2037	23
3.1 Rezultati napovedi potreb po kadrih.....	23
3.2 Rezultati napovedi o potrebah po kompetencah.....	32
3.3 Rezultati napovedi o potrebah na trgu dela z vidika izobrazbe	35
4. Napoved ponudbe nove domače delovne sile glede na področja in ravni izobrazbe.....	36
5. Ocena ujemanja ponudbe in povpraševanja na trgu dela v obdobju 2023-2027	40
PRILOGA 1: Metodologija.....	42
PRILOGA 2: Napoved potreb po kadrih do leta 2037.....	44

Kazalo slik

Slika 1: Zaposleni in brezposelni (tisoč), po četrletjih	8
Slika 2: Kumulativna sprememba delovno aktivnega prebivalstva (brez kmetov)	8
Slika 3: Stopnja brezposelnosti in stopnja vzdržne (plačne) inflacije (NAWRU)	9
Slika 4: Registrirane brezposelne osebe po zaposljivosti.....	10
Slika 5: Število prostih delovnih mest (desezonirani podatki), po četrletjih	11
Slika 6: Prosta delovna mesta kot delež brezposelnih oseb (v %)	12
Slika 7: Število delovno aktivnih oseb s prvo zaposlitvijo (tisoč)	13
Slika 8: Delovno aktivni državljani Slovenije in tuji državljani s prvo zaposlitvijo (tisoč)	14
Slika 9: Prispevek števila tujih državljanov k skupnemu povečanju števila delovno aktivnih po dejavnostih, leto 2023, do 11. meseca	14
Slika 10: Prehodi v poklicne skupine na ravni SKP2, povprečje 2017-2021.....	15
Slika 11: Izhodi iz poklicnih skupin na ravni SKP2, povprečje 2017-2021	16
Slika 12: Mladi, ki so končali izobraževanje (povprečje 2017-2021), in novi na trgu dela.....	17
Slika 13: Letno povprečje diplomantov (2017 – 2021) po področjih izobraževanja, 2. nivo KLASIUS P-16	18
Slika 14: Letno povprečje dijakov (2017-2021) po področjih zaključenega izobraževanja, 3. nivo KLASIUS P-16.....	19
Slika 15: Demografska statistika RS (v tisoč)	20
Slika 16: Sprememba prebivalstva po starostnih skupinah	21
Slika 17: Kumulativno zmanjšanje števila prebivalcev, starih od 20 do 64 let	22
Slika 18: Prebivalstvo v starosti 20-64 let	22
Slika 19: Napoved prostih delovnih mest.....	23
Slika 20: Delovno aktivno prebivalstvo po dejavnostih (sprememba števila)	25
Slika 21: Prosta delovna mesta po skupinah poklicev, 2023-2037.....	26
Slika 22: Prosta delovna mesta po skupinah poklicev, 2023-2027	27
Slika 23: Prosta delovna mesta po poklicnih skupinah SKP2, 2023-2027, letna povprečja.....	28
Slika 24: Prosta delovna mesta po poklicnih skupinah SKP2, 2023-2037, letna povprečja.....	29
Slika 25: Poklici z najmanj potrebami po kadrih, letno povprečje 2022-2027	30
Slika 26: Prosta delovna mesta in potrebe po nadomeščanju (letno povprečje v obdobju 2023-2027), prikaz izbranih poklicnih skupin	31
Slika 27: Prosta delovna mesta in potrebe po nadomeščanju (letno povprečje v obdobju 2028-2037), prikaz izbranih poklicnih skupin SKP2.....	32
Slika 28: Napoved povpraševanja po kadrih glede na raven izobraževanja (povprečje 2023-2027)	35
Slika 29: Mladi, ki so končali izobraževanje (povprečje 2017-2021), in novi na trgu dela	37
Slika 30: Število delovno aktivnih oseb (državljeni Slovenije) s prvo zaposlitvijo po področju izobrazbe (2023-2027).....	38

Kazalo tabel

Tabela 1: Kompetence razvijalcev programske opreme, SKP 2512.....	34
Tabela 2: Kompetence strokovnjakov za zdravstveno nego, SKP 2221.04.....	34
Tabela 3: Povpraševanje po skupini poklicev s področja Zdravstvo glede na raven izobrazbe.....	36
Tabela 4: Ocena ponudbe novih delavcev v obdobju 2023-2027 (letno povprečje)	38
Tabela 5: Ocena deleža ponudbe novih delavcev v obdobju 2023-2027 (letno povprečje v %)	39
Tabela 6: Ocena ujemanja prostih delovnih mest in ponudbe novih delavcev v obdobju 2023-2027 (letno povprečje).....	40
Tabela 7: Ujemanje med ponudbo in povpraševanjem za skupine poklicev s področja Arhitektura, prostorsko načrtovanje in gradbeništvo ter s področja Zdravstvo.....	41
Tabela 8: Napoved potreb po kadrih za obdobje 2023-2037 za 125 poklicnih skupin na ravni SKP3.....	44

Povzetek

Ta dokument predstavlja analizo trenutnih gibanj na trgu dela in napoved potreb trga dela v Sloveniji do leta 2037. Trenutna gibanja na trgu dela ne odražajo zgolj položaja gospodarstva v poslovnem ciklu, temveč že tudi vpliv neugodnih demografskih gibanj. Število slovenskih državljanov, ki se prvič vključujejo na trg dela, je namreč nižje od števila oseb, ki se upokojujejo, in enkrat manjše od števila, ki ga potrebuje trg dela. Trenutne razmere na trgu dela so tako z vidika števila delovno aktivnih, kot tudi brezposelnih, ugodne, ključni strukturni izziv pa postaja pomanjkanje delovne sile. Število nezasedenih prostih delovnih mest je zelo visoko in izraženo v deležu brezposelnih oseb narašča (iz 40 % brezposelnih oseb pred pandemijo na 65 % konec leta 2022). V strukturi brezposelnih prevladujejo tisti, ki so težje zaposljivi. Usposobljenost delovne sile, merjena s stopnjo dosežene izobrazbe, se v zadnjih letih vztrajno izboljšuje. Potrebe trga dela so v vedno večjem deležu zapolnjene s tujo delovno silo. Število delovno aktivnih prebivalcev RS (starih 20-64) se zmanjšuje in se bo zmanjševalo tudi v prihodnje.

Iz napovedi potreb trga dela je razvidno, da se bodo izzivi pomanjkanja delovne sile, vključno z neskladji med ponudbo in povpraševanjem, še poglobili in bodo omejevali: 1) gospodarsko rast, 2) zadovoljstvo državljanov s storitvami in 3) konkurenčnost gospodarstva.

Ključni rezultati napovedi

Napoved potreb po kadrih kaže, da bo v obdobju 2023-2027 letno v povprečju 28 tisoč prostih delovnih mest, v obdobju 2028-2037 pa se bo njihovo število znižalo na 24 tisoč. V primerjavi z letoma 2021-2022, ko je bilo v povprečju letno zapolnjenih 44 tisoč prostih delovnih mest in 20 tisoč prostih delovnih mest pa je ostalo nezapolnjenih, je napovedano število prostih delovnih mest v vseh letih, za katere je pripravljena napoved, zelo nizko.

Napoved do leta 2037 kaže, da se bodo na ravni celotnega gospodarstva, zaradi dodatnih potreb gospodarstva, nova delovna mesta kreirala le do leta 2027. V celotnem obdobju napovedi, zlasti pa od leta 2027 dalje, pa bo večina novih prostih delovnih mest nadomestne narave (tj. nastala bodo zaradi potreb po nadomestitvi posameznikov, ki se umikajo s trga dela).

Medtem ko pregled po dejavnostih kaže, da bodo v nekateri panogah nova delovna mesta nastajala tudi po letu 2027 (M, J, N, I, R, E, S in Q), v drugih pa ne (C, A, G, H, K, L in B)¹. Večina prostih delovnih mest v obdobju 2023-2037 bo v poklicih, ki zahtevajo visoko usposobljenost. Največ prostih delovnih mest bo v poklicni skupini strokovnjaki. Poleg te poklicne skupine bo prirast novih delovnih mest le še v poklicnih skupinah poklici za storitve in prodajalci, medtem ko se nova delovna mesta v ostalih poklicnih skupinah ne bo ustvarjala. V nekaterih poklicih bo število prostih delovnih mest nižje od potreb po nadomeščanju (tj. od števila oseb, ki se bodo

¹ A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo; B Rudarstvo; C Predelovalne dejavnosti; D Oskrba z električno energijo, plinom in paro; E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in skrb za okolje; F Gradbeništvo; G Trgovina, vzdrževanje in popravila vozil; H Promet in skladiščenje; I Gostinstvo; J Informacijske in komunikacijske dejavnosti; K Finančne in zavarovalniške dejavnosti; L Poslovanje z nepremičninami; M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti; N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti; O Dejavnosti uprave in obrambe, obvezna socialna varnost; P Izobraževanje; Q Zdravstvo in socialno varstvo; R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti; S Druge dejavnosti; T Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim osebjem.

upokojile). Na primer poklic kmetovalec, za katerega velja, da bo število oseb, ki se bo upokojilo, večje od števila predvidenih potreb.

V obdobju 2023-2037 bo največ prostih delovnih mest (v povprečju letno več kot tisoč) v naslednjih poklicnih skupinah: strokovnjaki matematično-naravoslovnih in tehnično-tehnoloških ved; sledili jim bodo strokovnjaki za vzgojo in izobraževanje; strokovnjaki za poslovanje in upravljanje; gradbinci ipd. (razen elektroinštalaterjev); poklici za osebne storitve; strokovnjaki za pravo, družboslovje, kulturo ipd; vozniki, upravljavci transportnih naprav in premičnih strojev; zdravstveni strokovnjaki; strokovnjaki za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo; kovinarji. Najmanj prostih delovnih mest (v poprečju letno manj kot 100) bo v naslednjih poklicnih skupinah: sestavljalci strojev, naprav in izdelkov; predelovalci živil, obdelovalci lesa, oblačilni in drugi poklici za neindustrijski način dela; poklici za rokodelsko obrtna in tiskarska dela; delavci za preprosta poulična prodajna in storitvena dela; častniki; zakonodajalci, visoki uradniki in člani uprave družb; gozdarji, ribiči, lovci; vojaki; delavci za preprosta kmetijska, gozdarska in ribiška dela.

Napoved prestavlja potrebe po kadrih glede na raven in področje izobrazbe za 125 poklicnih skupin. Slednje so razvrščene v 16 področij dela in tri ravni izobrazbe². V napovedi so za poklice skupine (125 poklicih skupin, 3. raven SKP), za katere se napovedujejo potrebe trga dela, identificirane tudi kompetence. Prikazana sta dva primera napovedanih potreb po poklicih in zahtevanih kompetenc iz naslednjih treh kategorij: kompetence, ki so pomembne za poklic, splošne in digitalne kompetence³.

Napoved kaže, da bo gospodarstvo v srednjeročnem obdobju (2023-2027) potrebovalo predvsem terciarno in srednješolsko izobražen kader. Veliko povpraševanje je napovedano zlasti za 4. raven izobrazbe⁴ (42 %) ter 2. raven izobrazbe⁵ (39 %).

Po ocenah iz napovedi se bo v obdobju 2023-2027 letno na trg dela prvič vključilo povprečno 17,3 tisoč slovenskih državljanov z najmanj končano srednješolsko izobrazbo (tisti, ki bodo zaključili srednješolsko splošno izobraževanje, niso vključeni). Približno polovica od teh bo imela zaključeno terciarno izobrazbo (4. raven - visokošolsko univerzitetno izobrazbo, magisterij, doktorat znanosti ali 3. raven - višješolsko izobrazbo, visokošolsko strokovno izobrazbo) in 2. raven izobrazbe - srednjo stopnjo izobrazbe (nižjo poklicno izobrazbo, srednjo poklicno izobrazbo, srednjo strokovno izobrazbo).

Glede na področje izobrazbe bo približno 56 % nove delovne sile zaključilo izobraževanje na šestih področjih: tehnika; zdravstvo; poslovne in upravne vede; gostinstvo in turizem; šport; osebne storitve; izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok ter izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev.

² Kategorije SKP-08 so razdeljene glede na 4 ravni znanja:

1. raven: osnovnošolska izobrazba ali manj.
2. raven: nižja poklicna izobrazba, srednja poklicna izobrazba, srednja strokovna izobrazba.
3. raven: višješolska izobrazba, visokošolska strokovna izobrazba.
4. raven: visokošolska univerzitetna izobrazba, magisterij, doktorat znanosti.

Ujemanje med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela je pripravljeno za ravni izobrazbe 2.-4. Ponudbo za 1. raven znanja je namreč težko oceniti, saj ni podatkov, koliko oseb zaključi le osnovno šolo, upoštevati pa bi bilo potrebno tudi selitveni prirast s tujino. Pomemben del priseljenih tujcev ima namreč dokončano le osnovno šolo ali manj.

³ V okviru napovedi so za posamezen poklic na voljo tudi zelene kompetence.

⁴ Tj. terciarna univerzitetna izobrazba, magisterij, doktorat.

⁵ Tj. poklicna, srednja strokovna in srednja splošna izobrazba.

Napoved za 125 poklicnih skupin vključuje tudi analizo ujemanja v srednjeročnem obdobju med napovedanimi potrebami po delovni sili in novo domačo ponudbo. Na ravni celotnega gospodarstva bo prevladovalo pomanjkanje delovne sile, ker bo ponudba nove domače delovne sile na trgu dela manjše od povpraševanja.

Največje pomanjkanje po številu (v povprečju letno več kot tisoč) bo na področju arhitekture, prostorskega načrtovanja in gradbeništva na 2. ravni izobrazbe; izobraževanja vzgojiteljev predšolskih otrok ter izobraževalnih znanosti in izobraževanja učiteljev na 4. ravni izobrazbe; informacijskih in komunikacijskih tehnologij na 4. ravni izobrazbe ter transporta na 2. ravni izobrazbe.

Področja, kjer bo ponudba večja kot povpraševanje (razlika v povprečju letno večja kot 450) so področje tehnika na 2. ravni izobrazbe in interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo ter Javna higiena, zdravje in varnost pri delu tudi na 2. ravni izobrazbe.

Napoved predstavlja podrobno oceno neskladij za 16 izobraževalnih področij. Npr. veliko neskladje (tj. presežek povpraševanja) na področju arhitekture, prostorskega načrtovanja in gradbeništva bo še posebej izrazito na 2. ravni izobrazbe, kjer bo povpraševanje večje od ponudbe (letno v povprečju za 178 oseb). Poklici znotraj tega področja, z največjim povpraševanjem, ki zaradi katerih se pričakuje presežno povpraševanje, so: gradbinci ipd., gradbinci zaključni del ipd. in pleskarji ipd.

Uvod

V dokumentu je podana analiza razmer na trgu dela ter rezultati srednje in dolgoročne napovedi potreb trga dela do leta 2037. Napoved potreb trga dela zagotavlja podatke o: i) številu prostih delovnih mest po poklicih, kompetencah, ravneh in področjih izobraževanja, ii) oceni nove ponudbe na trgu dela ter iii) oceni usklajenosti med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela.

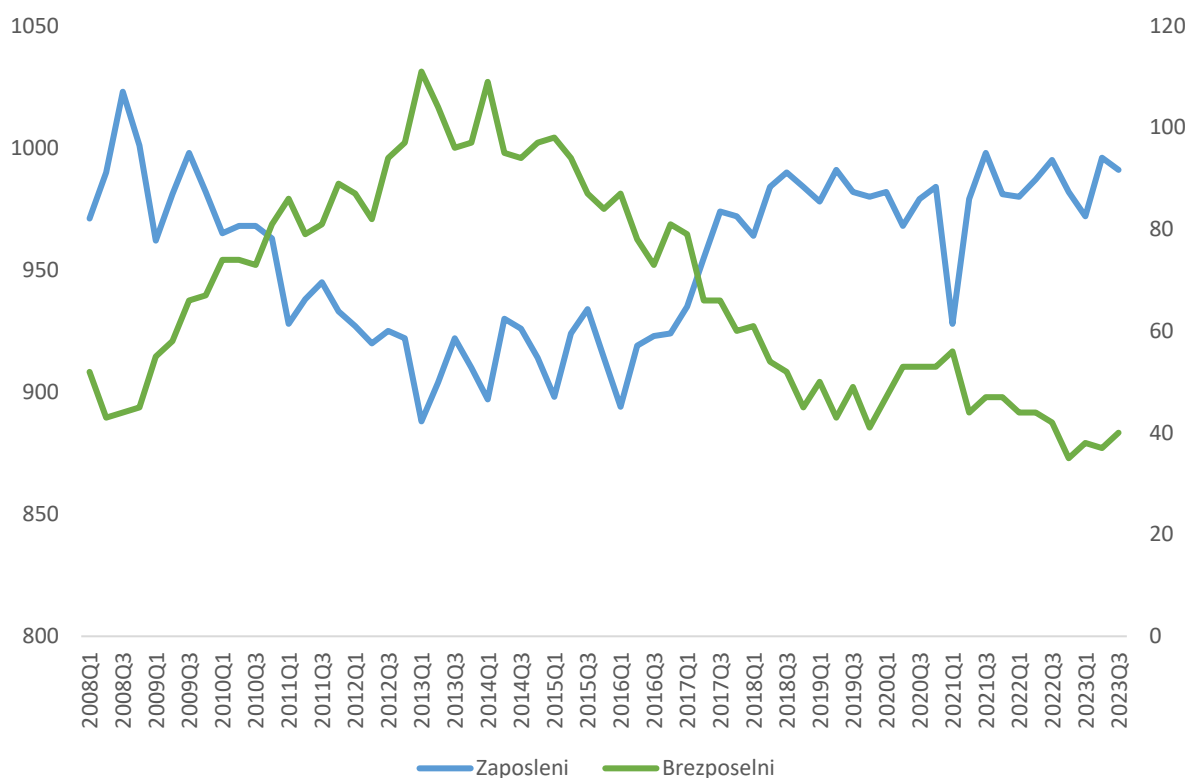
Namen rezultati srednje in dolgoročne napovedi je prepoznati ključne izzive, s katerimi se trg dela in družba v Sloveniji soočata in se bosta soočala v prihodnosti. Vsebina tovrstnih informacij lahko prispeva k usmerjanju odločitev posameznikov in ukrepanju politik za izboljšanje stanja na trgu dela in čim večjo družbeno blaginjo. Rezultati napovedi so lahko v pomoč pri odločanju različnim ciljnim skupinam prebivalstva in lahko prispevajo k uspešnemu reševanju prihodnjih izzivov. Podatki so namreč na voljo za: 1) odločevalce oz. oblikovalce politik; 2) posameznike za usmerjanje njihovih odločitev o (nadaljnjem) izobraževanju in poklicni poti in 3) gospodarstvo, da se prilagodi prihodnim izzivom.

Sestavlja ga pet poglavij: 1) Trenutna gibanja na trgu dela; 2) Obeti glede trga dela; 3) Napoved potreb na trgu dela do leta 2037; 4) Napoved ponudbe nove domače delovne sile glede na področje in stopnjo izobrazbe; 5) Ocena ujemanja ponudbe in povpraševanja na trgu dela v obdobju 2023-2027.

1. Trenutna gibanja na trgu dela

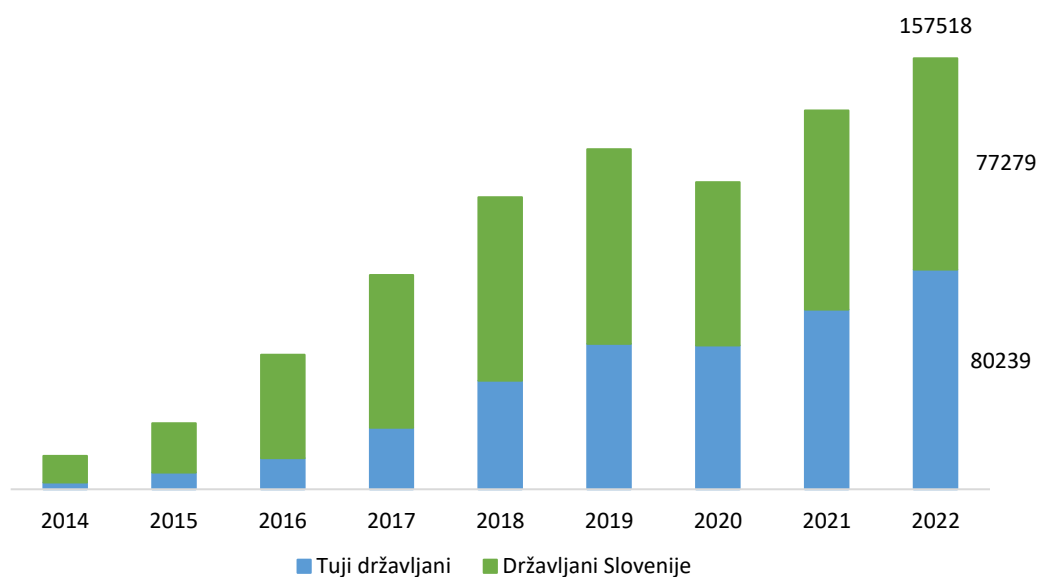
Gibanja na trgu dela po pandemiji covida-19 so z vidika števila delovno aktivnih, kot tudi brezposelnih, ugodna, vendar pa pomanjkanje kadra v luči demografskih gibanj postaja strukturni problem. Števili zaposlenih in brezposelnih oseb sta v drugi polovici leta 2021 dosegli ravni pred pandemijo, od omenjenega obdobja dalje pa se je okrevanje še pospešilo. V prvem četrtletju leta 2023 sta tako kazalnika število zaposlenih in število brezposelnih oseb dosegla zgodovinsko najboljše vrednosti doslej. Februarja 2023 je bilo skupno 932 tisoč zaposlenih oseb, število registriranih brezposelnih oseb pa je nizko (maja 2023 47 tisoč) (Slika 1). Tudi število dolgotrajno brezposelnih se je od obdobja pred pandemijo covida-19 (december 2019) do maja 2023 zmanjšalo za 14 tisoč na 22.600.

Slika 1: Zaposleni in brezposelni (tisoč), po četrletjih

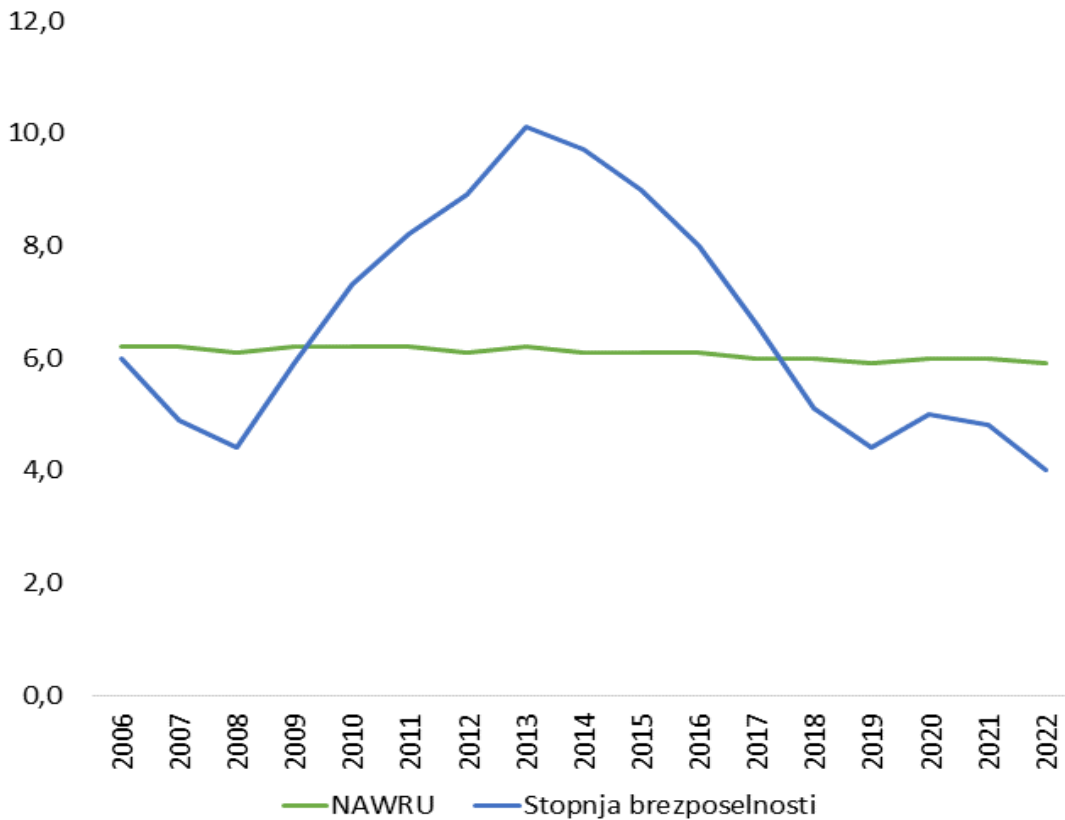
Število zaposlenih oseb se od leta 2013 povečuje. Izjema je zgolj leto 2020 (kot posledica pandemije). K povečanju delovne sile so pomembno prispevali tuji delavci. V devetletnem obdobju (2014-2022) se je namreč število zaposlenih oseb povečalo za 158 tisoč, od tega je bilo 51% tujih delavcev (Slika 2).

Slika 2: Kumulativna sprememba delovno aktivnega prebivalstva (brez kmetov)

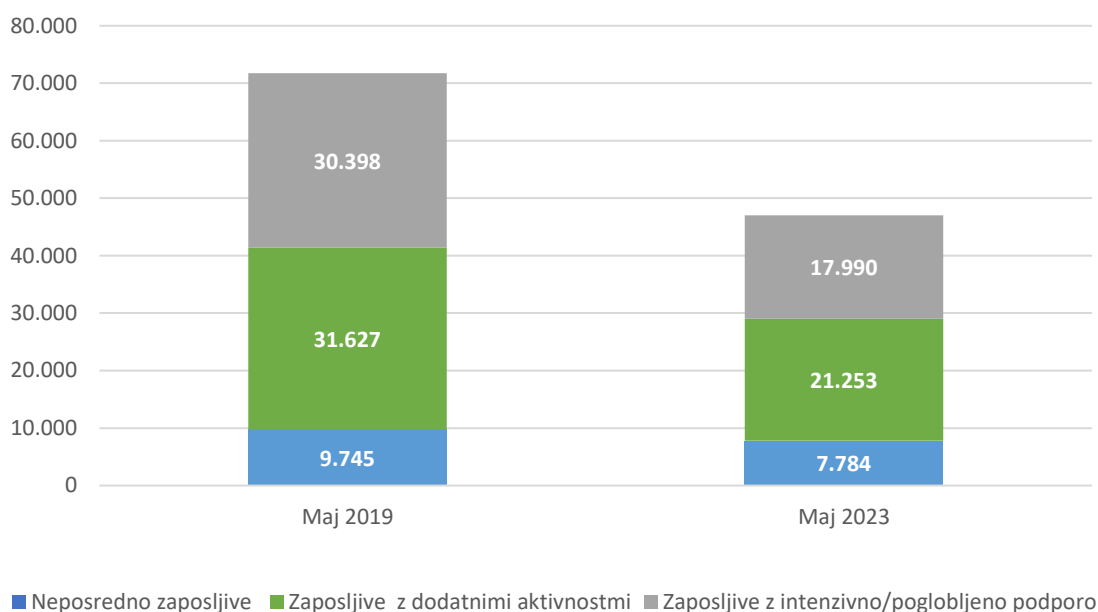

Ugodne razmere in strukturne spremembe na trgu dela se odražajo na makroekonomski ravni in v sestavi brezposelnih oseb (glede na njihovo zaposljivost). Stopnja brezposelnosti je zgodovinsko najnižja glede na stopnjo brezposelnosti, ki je kompatibilna z vzdržno (plačno) inflacijo (NAWRU) (Slika 3). Poleg nizkega števila brezposelnih oseb, je razmeroma nizko tudi število brezposelnih oseb, za katere se ocenjuje, da so pripravljene za zaposlitev (maja 2023 jih je bilo 8 tisoč) (Slika 4).

Slika 3: Stopnja brezposelnosti in stopnja vzdržne (plačne) inflacije (NAWRU)

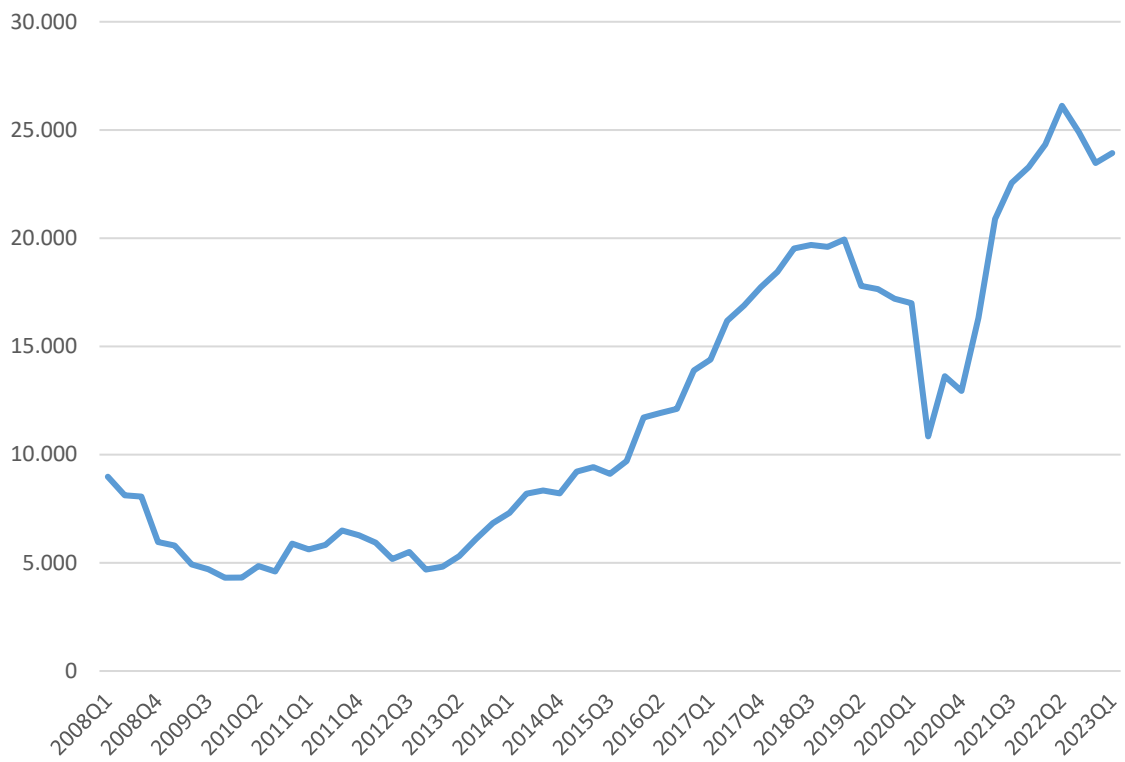
Slika 4: Registrirane brezposelne osebe po zaposljivosti

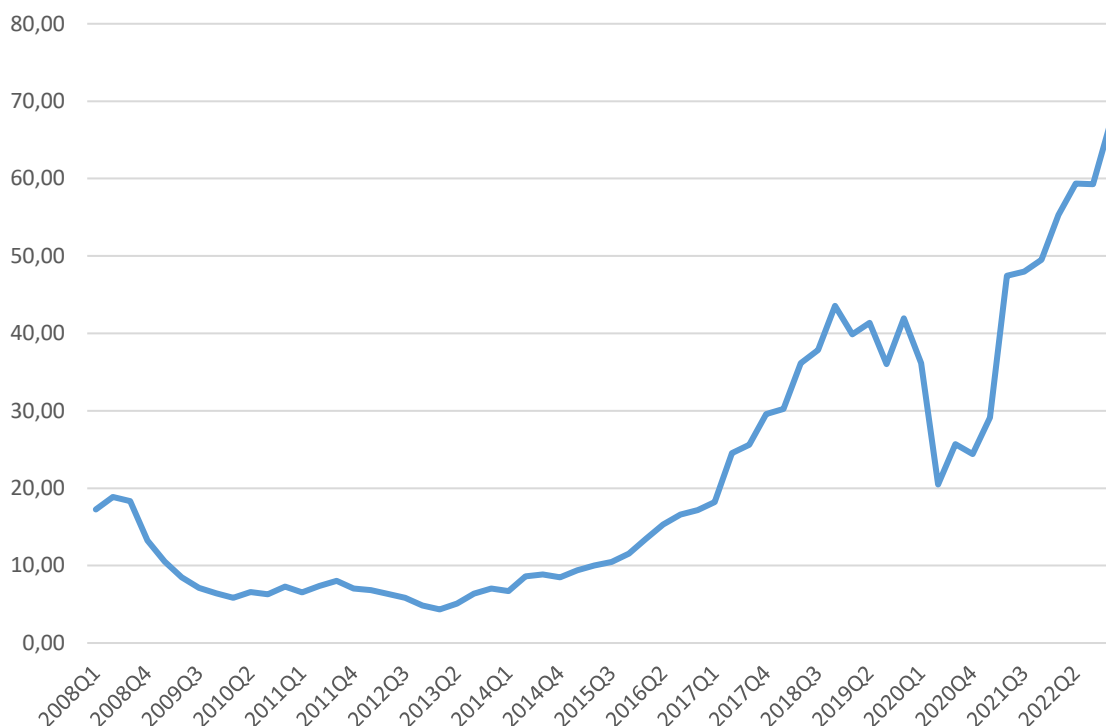
Število prostih delovnih mest se je z okrevanjem trga dela po finančni krizi, z izjemo v času pandemije 2020, povečalo. V prvem četrtnetju leta 2023 je bilo prostih delovnih mest 24 tisoč (Slika 5). Pomanjkanje delovne sile, relativno merjeno z razmerjem med prostimi delovnimi mesti in številom brezposelnih oseb, je bilo v prvem četrtnetju leta 2023 prav tako visoko in je znašalo približno 60 % (Slika 6). Pomanjkanje delovne sile je še posebej pereče v nekaterih dejavnostih (npr. v dejavnostih gostinstvo, informacijske in komunikacijske dejavnosti, zdravstvo in socialno varstvo). Omenjeno velja tudi za institucionalno varstvo starejših (DSO-ji)⁶. Razpisi prostih delovnih mest v DSO-jih v zadnjih letih niso uspešni, saj se je v letih 2019 in 2020 zapolnilo le 50 % prostih delovnih mest, v letu 2021 pa samo 39 %. V obdobju 2019-2020 je bilo v DSO-jih nezasedenih delovnih mest letno v povprečju 1000, v letu 2021 pa so domovi starejši občanov zabeležili skoraj dvakrat toliko nezasedenih prostih delovnih mest. Po internih ocenah MDDSZ bo v DSO-jih do leta 2030 potrebnih dodatnih 5.496 (upoštevajoč nove normative) oz. 9.314 (upoštevajoč tudi višje število uporabnikov) novih zaposlitev. Te ocene ne upoštevajo zaposlitev zaradi upokojevanja ter ne vključujejo potreb po kadrih, ki izhajajo iz Zakona o dolgotrajni oskrbi.

⁶ Vir: SAR (2022). Pregled pomanjkanja kadrov v socialnovarstvenih zavodih.

Slika 5: Število prostih delovnih mest (desezonirani podatki), po četrletjih

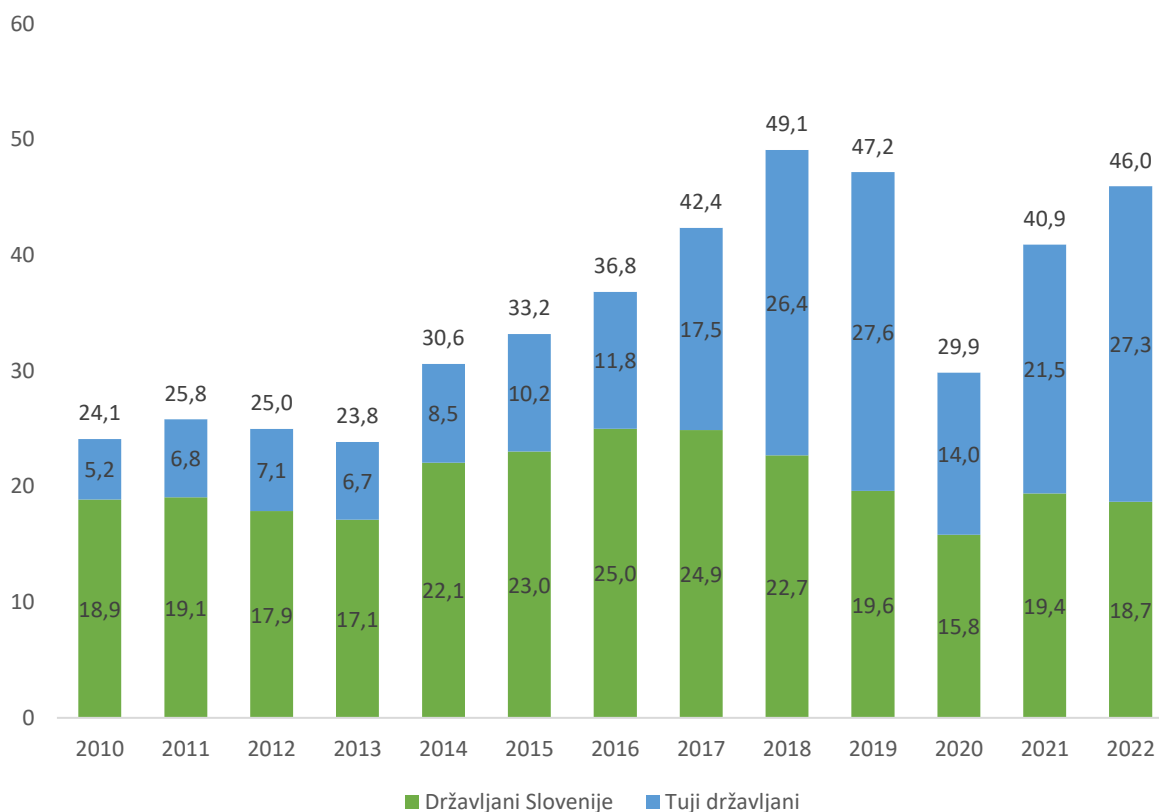

Slika 6: Prosta delovna mesta kot delež brezposelnih oseb (v %)

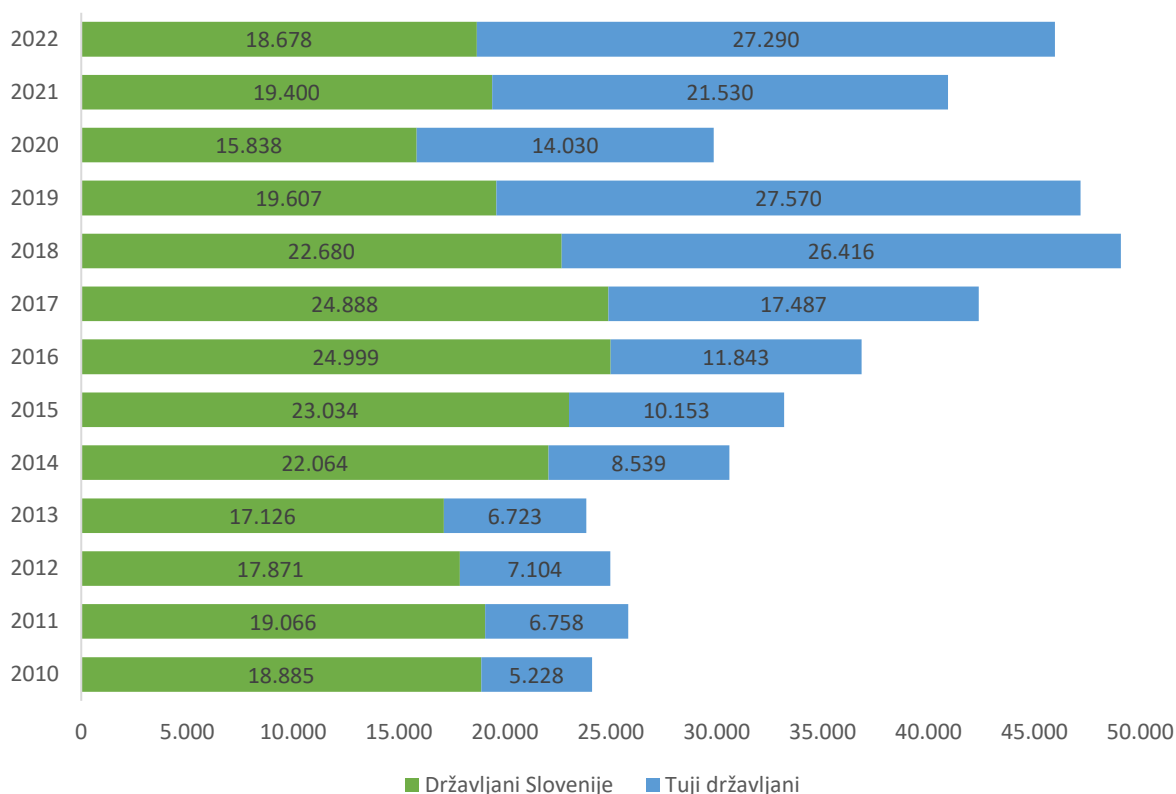
Nova domača delovna sila, ki je letno na voljo kot nova ponudba na trgu dela, več ne zadosti potrebam trga dela. Potrebe trga dela po delovni sili namreč močno presegajo domačo ponudbo. Potrebe, ocenjene z letnim številom novih upokojencev in letno spremembo števila zaposlenih zaradi dodatnih potreb gospodarstva, so večje od števila mladih slovenskih državljanov, ki so v Sloveniji končali izobraževanje in se prvič vključujejo na trg dela (v obdobju 2019-2022 letno za 20,5 tisoč). V obdobju 2021-2022 je trg dela, glede na ponudbo prostih delovnih mest, v povprečju letno potreboval 64 tisoč novih delavcev. Od teh je bilo zapolnjenih 44 tisoč, kar je 2,5-krat več od števila prostih delovnih mest, ki jih je zapolnila domača delovna sila, ki je v posameznem opazovanem letu prvič vstopila na trg dela (Slika 7).

Slika 7: Število delovno aktivnih oseb s prvo zaposlitvijo (tisoč)

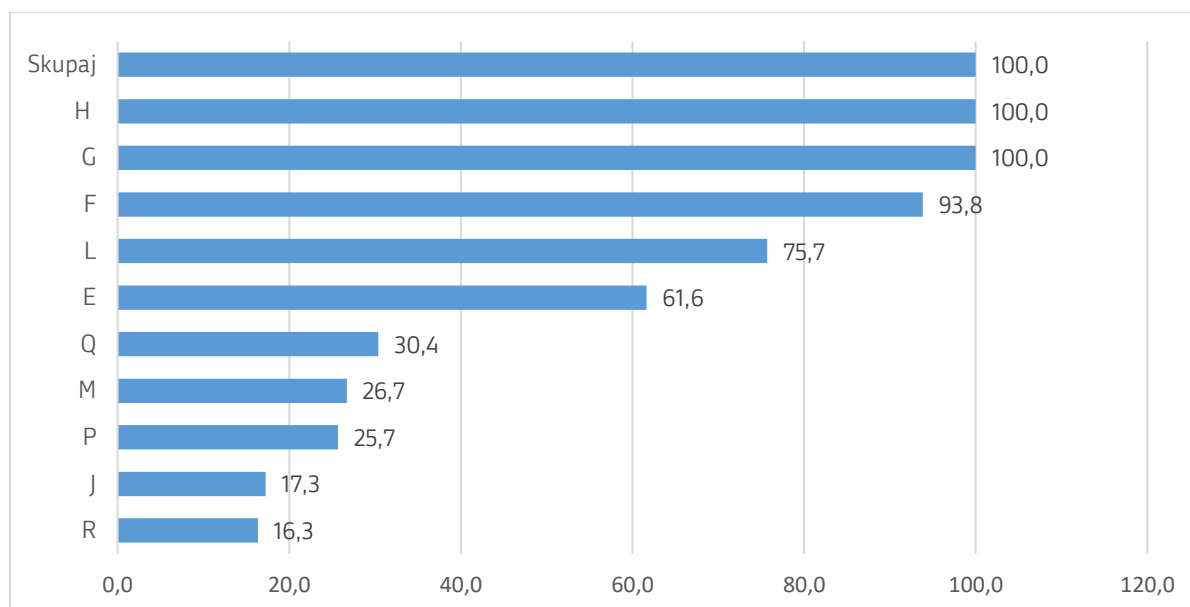

V Sloveniji je število tujih delavcev, ki se prvič vključujejo na slovenski trg dela, večje od števila slovenskih državljanov, ki vstopajo na trg dela. Izjema v zadnjem 5-letnem obdobju je bilo leto 2020 (Slika 8). V nekaterih dejavnostih so celotne dodatne potrebe po delovni sili zapolnjene izključno s tujimi delavci. V prvih enajstih mesecih leta 2023 so bila prosta delovna mesta v dejavnostih trgovina, vzdrževanje in popravila vozil ter promet in skladiščenje, zapolnjena zgolj s tujimi delavci. Tudi skupni izračuni na nivoju celotnega gospodarstva kažejo, da je v istem obdobju povečanje števila delovno aktivnih v celoti zapolnjeno s tujimi delavci (Slika 9).

Slika 8: Delovno aktivni državljani Slovenije in tuji državljani s prvo zaposlitvijo (tisoč)

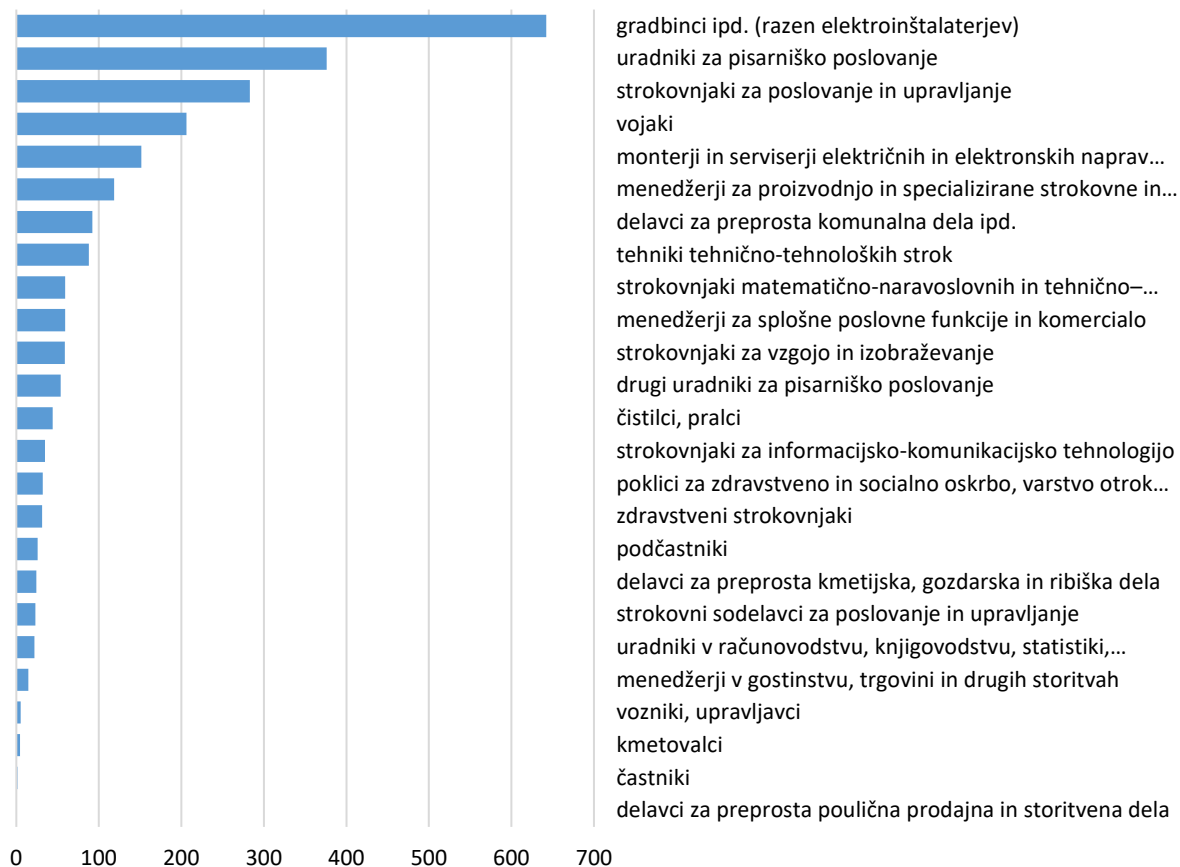
Slika 9: Prispevek števila tujih državljanov k skupnemu povečanju števila delovno aktivnih po dejavnostih, leto 2023, do 11. meseca⁷

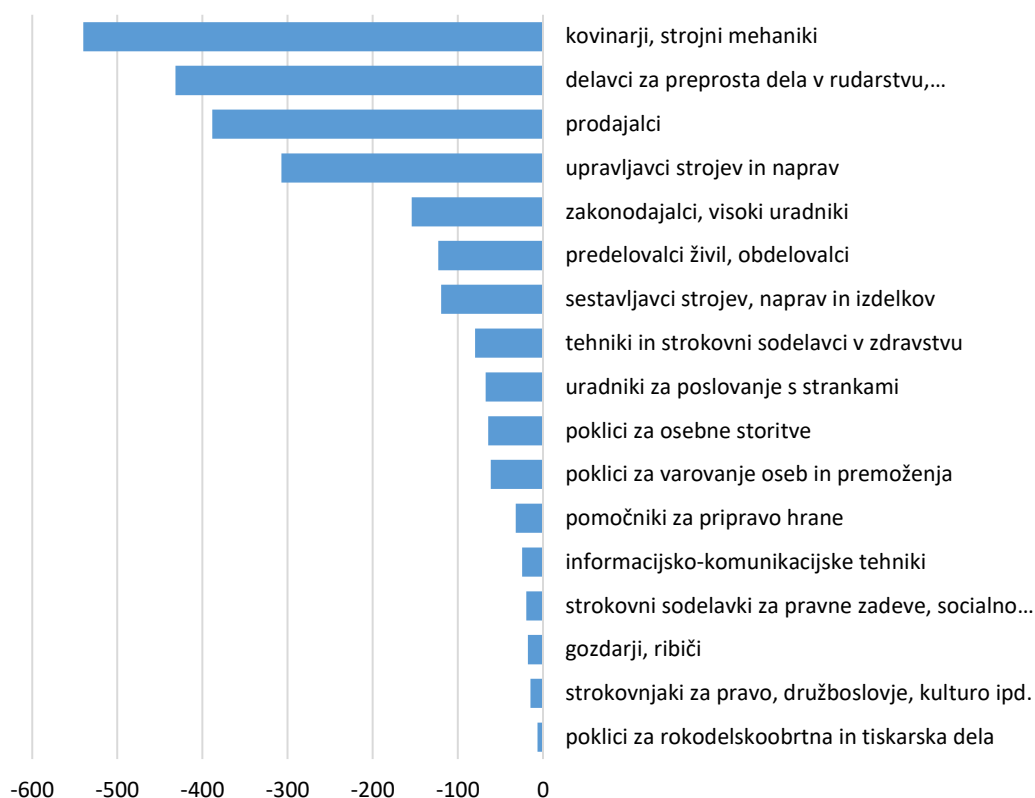
⁷ V sliki niso prikazane dejavnosti, v katerih se je skupno število delovno aktivnih do novembra lani zmanjšalo, to so predelovalne dejavnosti, dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti, finančne in zavarovalniške dejavnosti, kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo rudarstvo, medtem ko za ostale dejavnosti velja, da podatki niso na voljo.

Potrebe trga dela ne odraža le povečanje skupnega števila zaposlenih, temveč tudi prehodi med poklici znotraj trga dela. Nekateri poklici privabljajo posameznike iz drugih poklicev, medtem ko jih nekateri poklici na račun drugih poklicev izgubljajo. Poklici na SKP 2. ravni, ki so v obdobju 2017-2021 privabili posameznike iz drugih poklicev, so bili: gradbinci, uradniki za pisarniško poslovanje in strokovnjaki za poslovanje in upravljanje. Poklici, ki so zabeležili upad števila zaposlenih na račun drugih poklicev, pa so bili: kovinarji, delavci za preprosta dela v rudarstvu, gradbeništvu, predelovalnih dejavnostih in transportu in prodajalci (Slika 10 in Slika 11).

Slika 10: Prehodi v poklicne skupine na ravni SKP2, povprečje 2017-2021

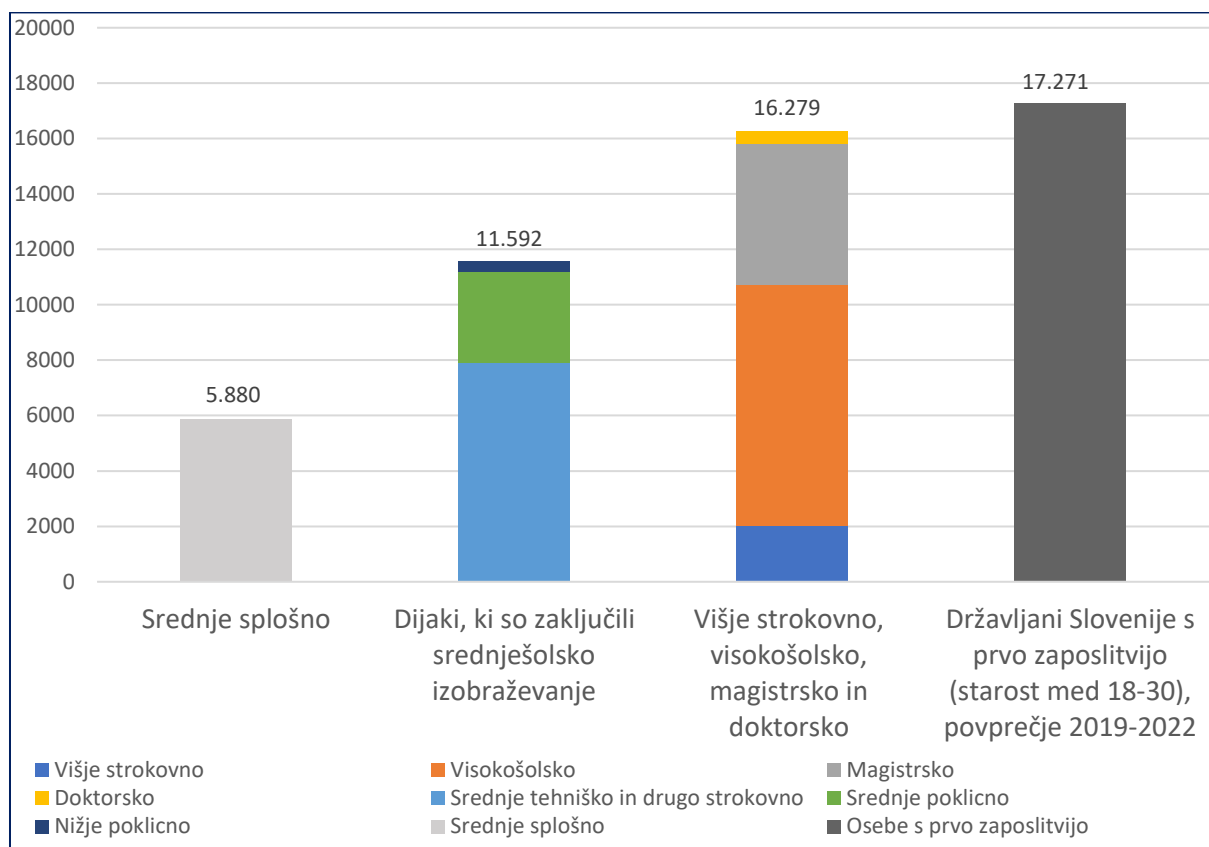
Slika 11: Izhodi iz poklicnih skupin na ravni SKP2, povprečje 2017-2021

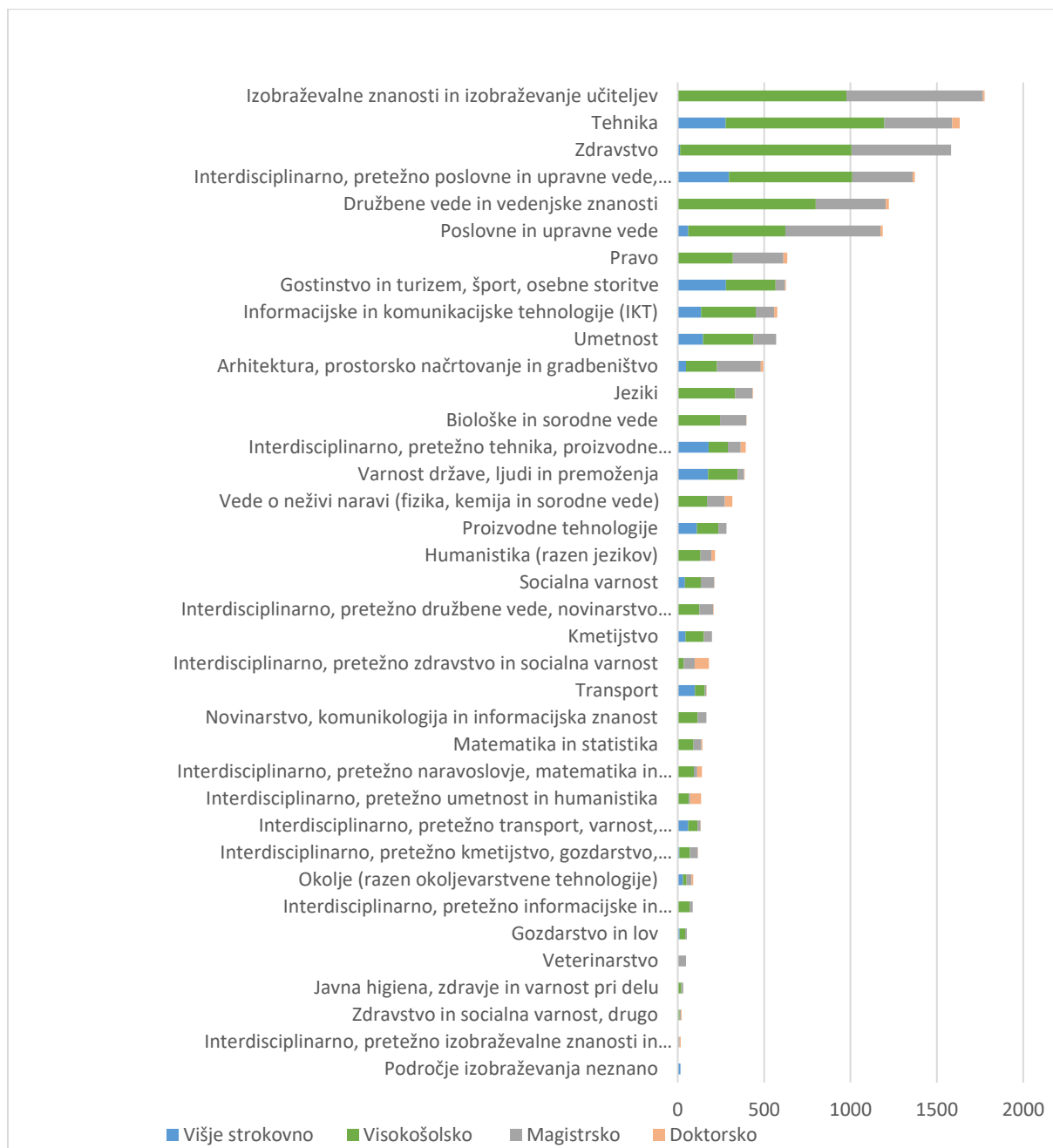
Usposobljenost delovne sile, merjena s stopnjo dosežene ravni izobrazbe, se v zadnjih letih stalno izboljšuje. V obdobju med 2013-2022 se je število zaposlenih oseb povečalo za 135 tisoč, od tega največ število zaposlenih oseb s terciarno izobrazbo (za 86 tisoč) in število oseb s srednješolsko izobrazbo (za 55 tisoč), medtem ko se je število zaposlenih oseb z osnovnošolsko izobrazbo zmanjšalo za 5 tisoč. Delež zaposlenih s terciarno izobrazbo se je v obdobju 2013-2022 povečal za 5,5 odstotne točke na 36 %, medtem ko se je delež zaposlenih s srednješolsko izobrazbo zmanjšal za 2,5 odstotne točke na 54,8 %.

V obdobju med 2017-2021 je različne ravni izobraževanja letno v povprečju zaključilo 34 tisoč slovenskih državljanov. Brez upoštevanja oseb z dokončano srednješolsko splošno izobrazbo, ki v splošnem običajno nadaljujejo šolanje, je šolanje v povprečju letno zaključilo 27 tisoč oseb. Zaradi prehodov na višje ravni izobraževanja, je tistih, ki se prvič vključujejo na trg dela v povprečju 17,2 tisoč (2019-2022) (Slika 12). V obdobju 2017-2021 je terciarno izobraževanje v povprečju letno zaključilo okoli 16 tisoč študentov, pri čemer je največ diplomantov skoncentriranih na šestih področjih izobraževanja (KLASIUS -P16 2. raven) (Slika 13). Po statističnih podatkih o srednješolskem izobraževanju za isto obdobje (na leto v povprečju 11,6 tisoč) je največji delež oseb, ki je na voljo na trgu dela z dokončano srednješolsko izobrazbo (63 %) skoncentriran na 10 področjih izobraževanja (KLASIUS -P16 2. raven) (Slika 14).

Slika 12: Mladi, ki so končali izobraževanje (povprečje 2017-2021), in novi na trgu dela

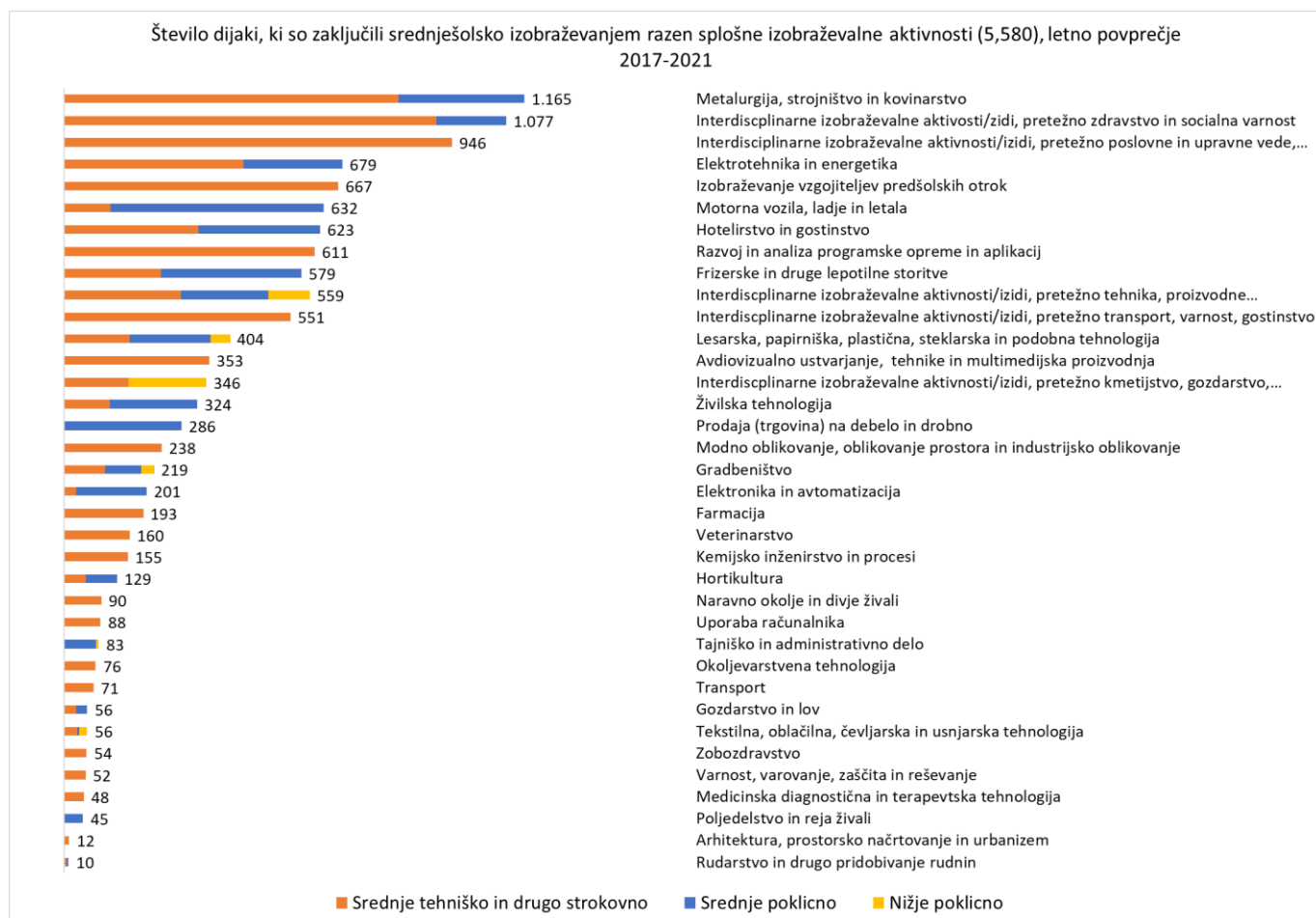

Slika 13: Letno povprečje diplomantov (2017 – 2021) po področjih izobraževanja, 2. nivo KLASIUS P-16⁸

⁸ Oznake »Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno.....« so z namenom prikaza naziva področja izobraževanja v grafu skrajšane na Interdisciplinarno,

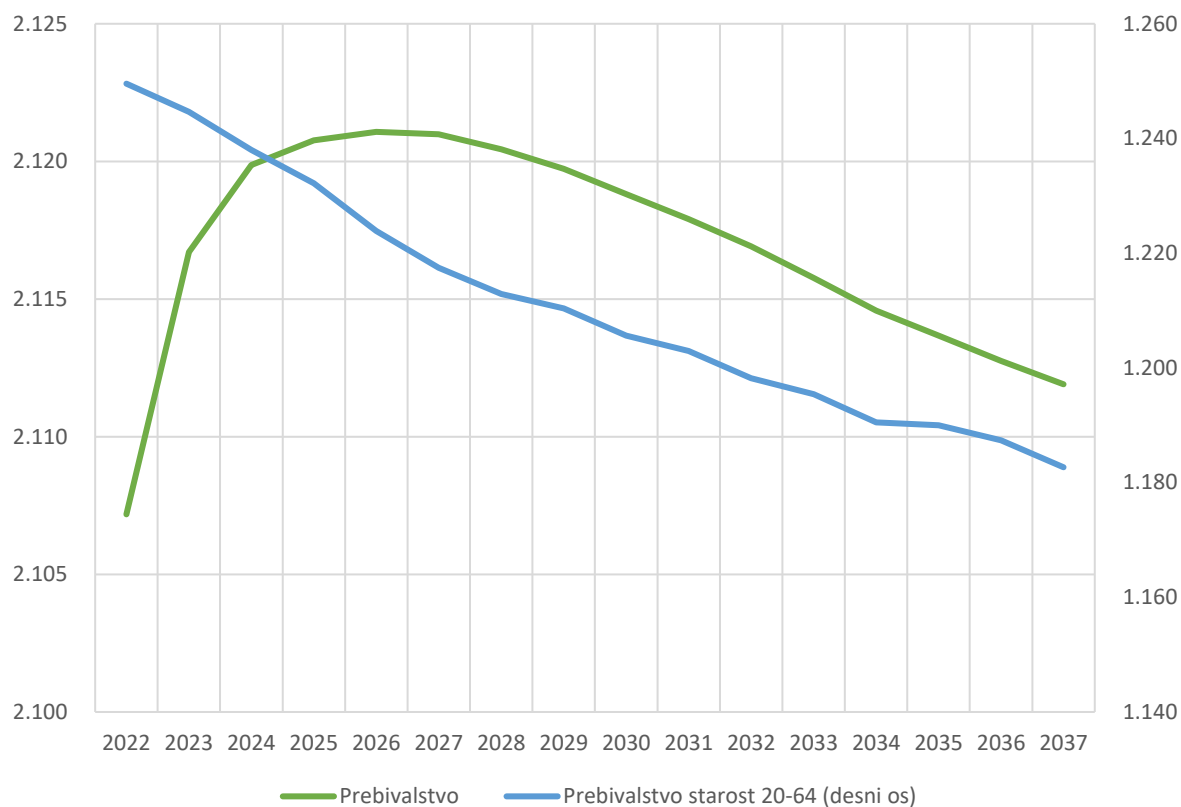
Slika 14: Letno povprečje dijakov (2017-2021) po področjih zaključenega izobraževanja, 3. nivo KLASIUS P-16

2. Obeti glede trga dela

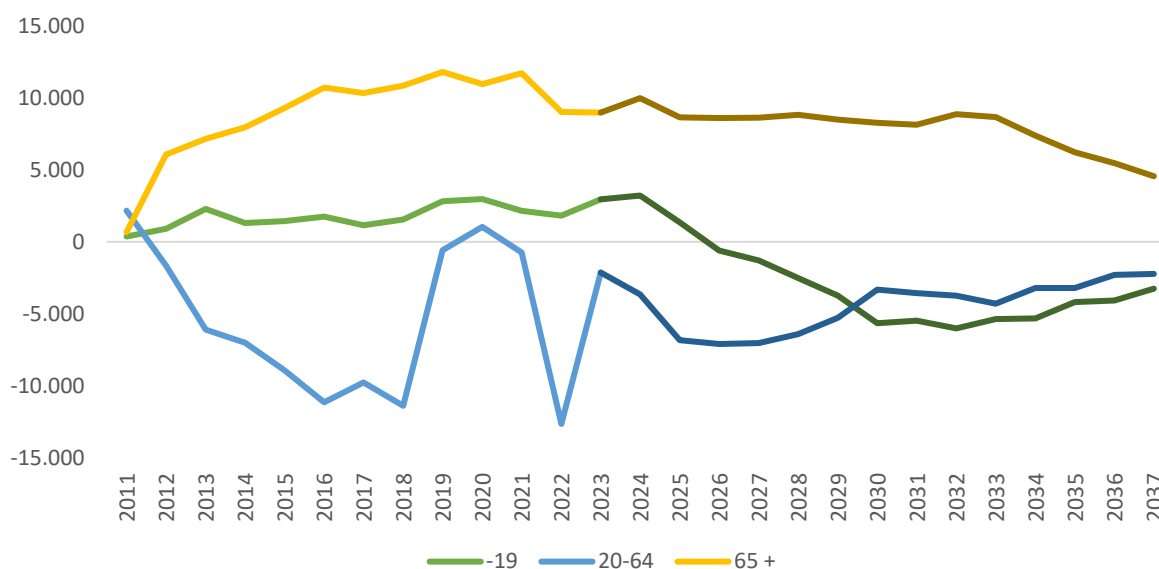
Medtem ko se število prebivalstva Slovenije povečuje, se število slovenskih državljanov v celotnem prebivalstvu od drugega četrletja 2012 dalje zmanjšuje. Do prvega četrletja 2023 se je njihovo število zmanjšalo za 40 tisoč. Po najnovejših Eurostatovih projekcijah (marec 2023) se bo število prebivalcev Slovenije, ki vključuje tudi tuje državljane, do leta 2026 povečevalo, v obdobju med 2026 in 2037 pa se bo zmanjšalo za 9,2 tisoč (Slika 15). Projekcije predvidevajo, da bo v obdobju 2024-2037 povprečni letni neto selitveni prirast znašal 6,1 tisoč oseb, kar je za več kot polovico manj kot v letu 2022 (14,6 tisoč).

Slika 15: Demografska statistika RS (v tisoč)

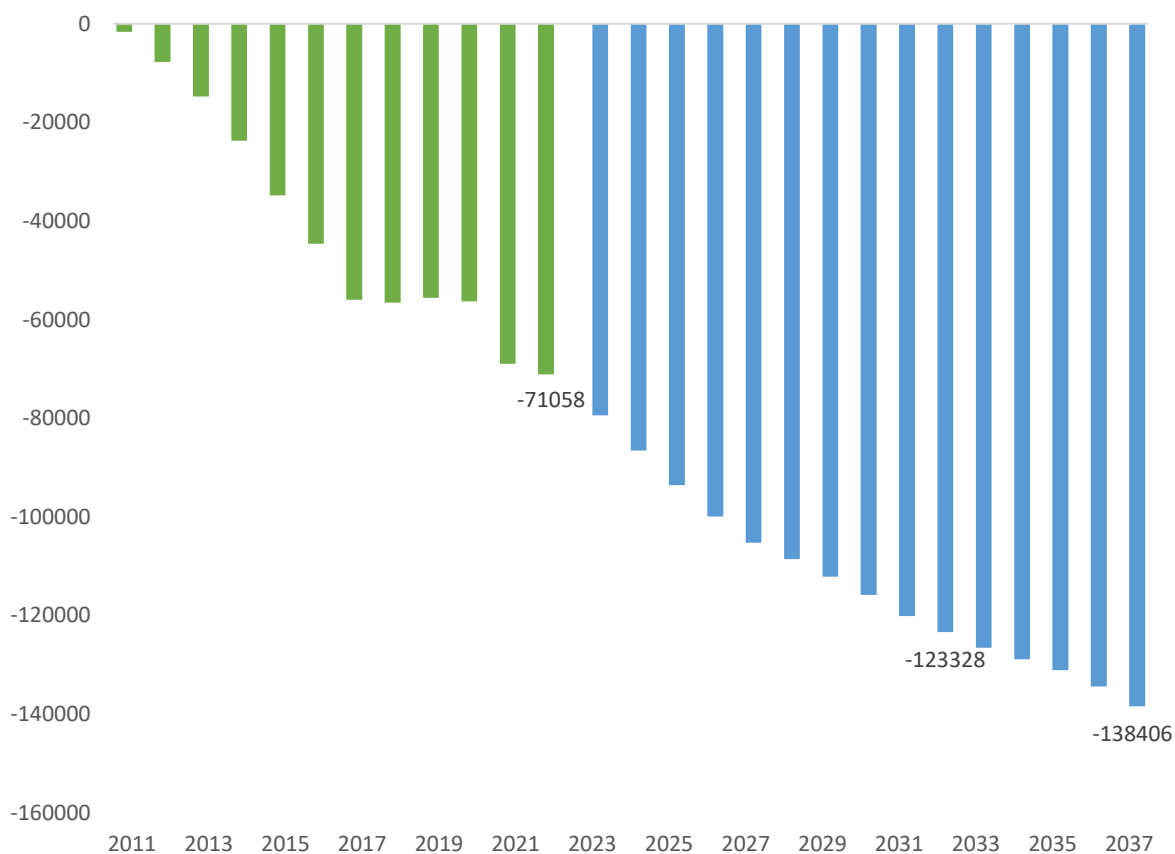
Sestava prebivalstva Slovenije se je v zadnjih dvanajstih letih spremenila v prid starostne skupine nad 65 let in več. V obdobju 2016-2022 je število oseb v starostni skupini 65 let in več v povprečju letno povečalo za 10,8 tisoč, število oseb starih do 19 let za 2 tisoč, število oseb v starostni skupini 20-64 let pa se je na leto v povprečju zmanjšalo za 6,5 tisoč. Projekcija prebivalstva kaže, da se bo do leta 2037 nadaljeval trend spremembe sestave prebivalstva, pri čemer se bo povečevalo le število prebivalcev v starostni skupini 65 let in več (v povprečju za 8 tisoč na leto), medtem ko se bo število prebivalcev v starostni skupini do 19 let v povprečju na leto zmanjšalo za 2,7 tisoč, v starostni skupini 20-64 let pa za 4,3 tisoč (Slika 16).

Slika 16: Sprememba prebivalstva po starostnih skupinah

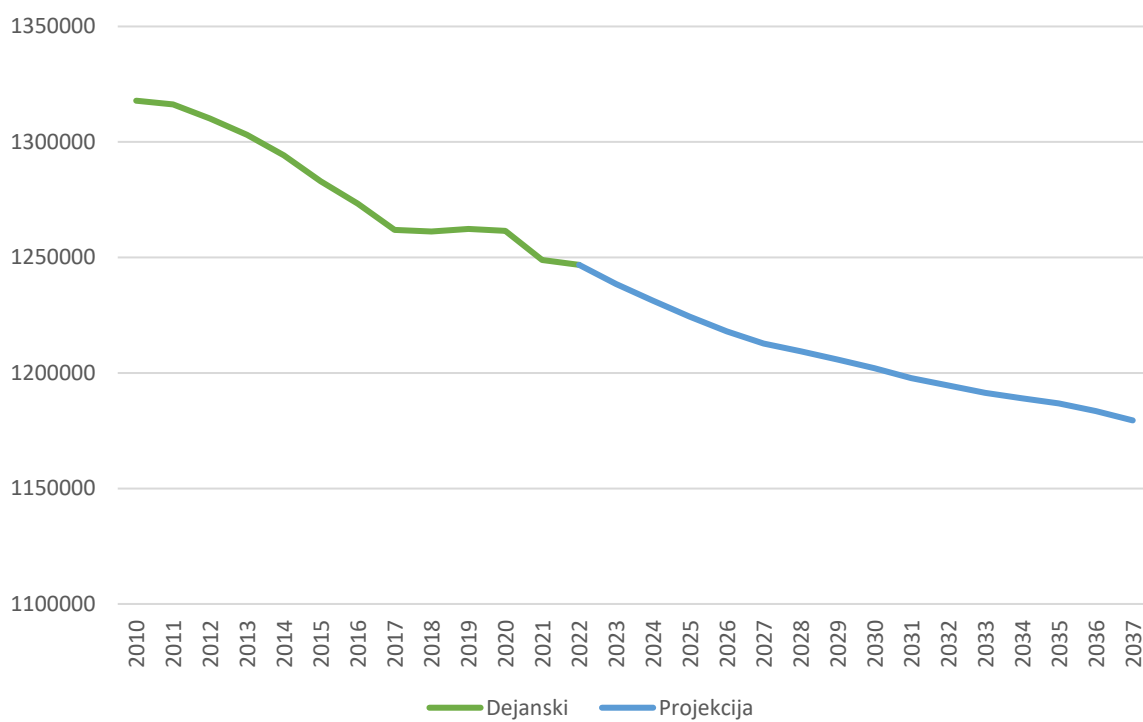

Število delovno sposobnega prebivalstva (stari 20 do 64 let) se je v zadnjih 12 letih zmanjšalo za 71 tisoč oseb (Slika 17). Projekcije prebivalstva kažejo, da se bo v naslednjih 15 letih število delovno sposobnega prebivalstva (tj. starih 20-64 let) še naprej zmanjševalo za podobno število kot v obdobju 2011-2022 (Slika 18). Po zadnjih projekcijah Aging Working Group se bo stopnja delovne aktivnosti večine starostnih skupin povečala, zlasti tistih, starih nad 60 let. Skupna stopnja delovne aktivnosti se bo do leta 2028 povečala, nato pa bo v obdobju 2029-2037 ostala dokaj nespremenjena.

Slika 17: Kumulativno zmanjšanje števila prebivalcev, starih od 20 do 64 let

Slika 18: Prebivalstvo v starosti 20-64 let

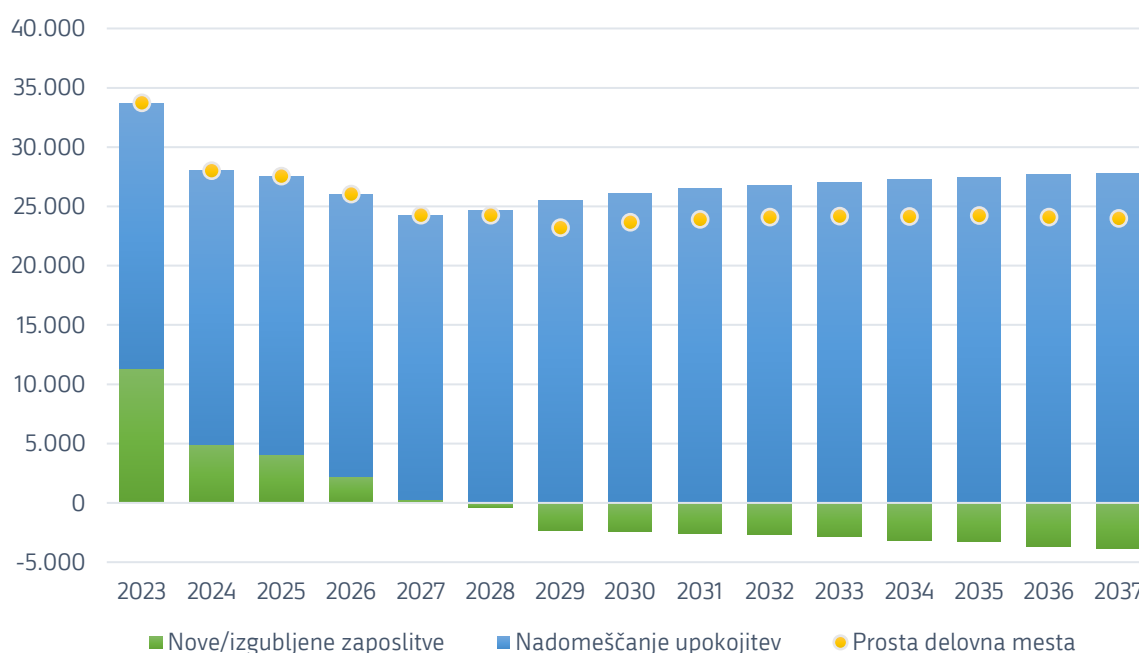

3. Napoved potreb na trgu dela do leta 2037

3.1 Rezultati napovedi potreb po kadrih⁹

Po rezultatih napovedi bo v obdobju 2023-2027 letno v povprečju 28 tisoč prostih delovnih mest, v obdobju 2028-2032 se bo njihovo število zmanjšalo na 24 tisoč in v zadnjem petletnem obdobju do leta 2037 ostalo na tej ravni (tj. 24,1 tisoč) (Slika 19). Za razumevanje teh števil jih je treba postaviti v kontekst pomanjkanja na trgu dela in obsega prostih delovnih mest, ki se ustvarjajo in zapolnijo. Kot je bilo že omenjeno, je na leto nad 20 tisoč nezapolnjenih prostih delovnih mest, medtem ko se je v obdobju 2021-2022 v povprečju na leto zapolnilo 44 tisoč prostih delovnih mest. To pomeni, da bo v obdobju 2023-2027, v primerjavi z zadnjima dvema letoma, prostih delovnih mest, ki se bodo zapolnila, v povprečju letno manj za 16 tisoč, v naslednjih 10 letih (od leta 2028 do 2037) pa letno manj za 20 tisoč. Ob upoštevanju obstoječih nezapolnjenih prostih delovnih mest se bo pomanjkanje delovne sile v odsotnosti ukrepov politike v prihodnosti verjetno močno povečalo. Neto selitve s tujino bodo v obdobju napovedi znašale v povprečju 6,3 tisoč letno, kar je manj od letnega povprečja v obdobju 2018-2022 (brez leta 2021¹⁰), ko je to znašalo 16 tisoč oseb.

Slika 19: Napoved prostih delovnih mest

Potrebe trga dela, ki so podlaga za oceno števila prostih delovnih mest, lahko razdelimo na potrebe, ki izhajajo iz rasti (tj. dodatnih potreb gospodarstva) ali krčenja gospodarstva (angl. *expansion demand*), in na potrebe po nadomestitvi, ki izhajajo iz odhoda delovne sile v pokoj ali s trga dela (angl. *replacement demand*). Napoved kaže, da bodo v napovednem obdobju zaradi dodatnih potreb gospodarstva nova delovna mesta na ravni celotnega gospodarstva nastajala le do leta 2027. Od tega leta dalje do leta 2037 pa se na ravni celotnega gospodarstva nova dodatna delovna mesta ne bodo več ustvarjala (Slika 19). V napovednem obdobju, zlasti pa od leta 2027

⁹ Priloga 2

¹⁰ Leto je izločeno zaradi vpliva pandemije covid 19.

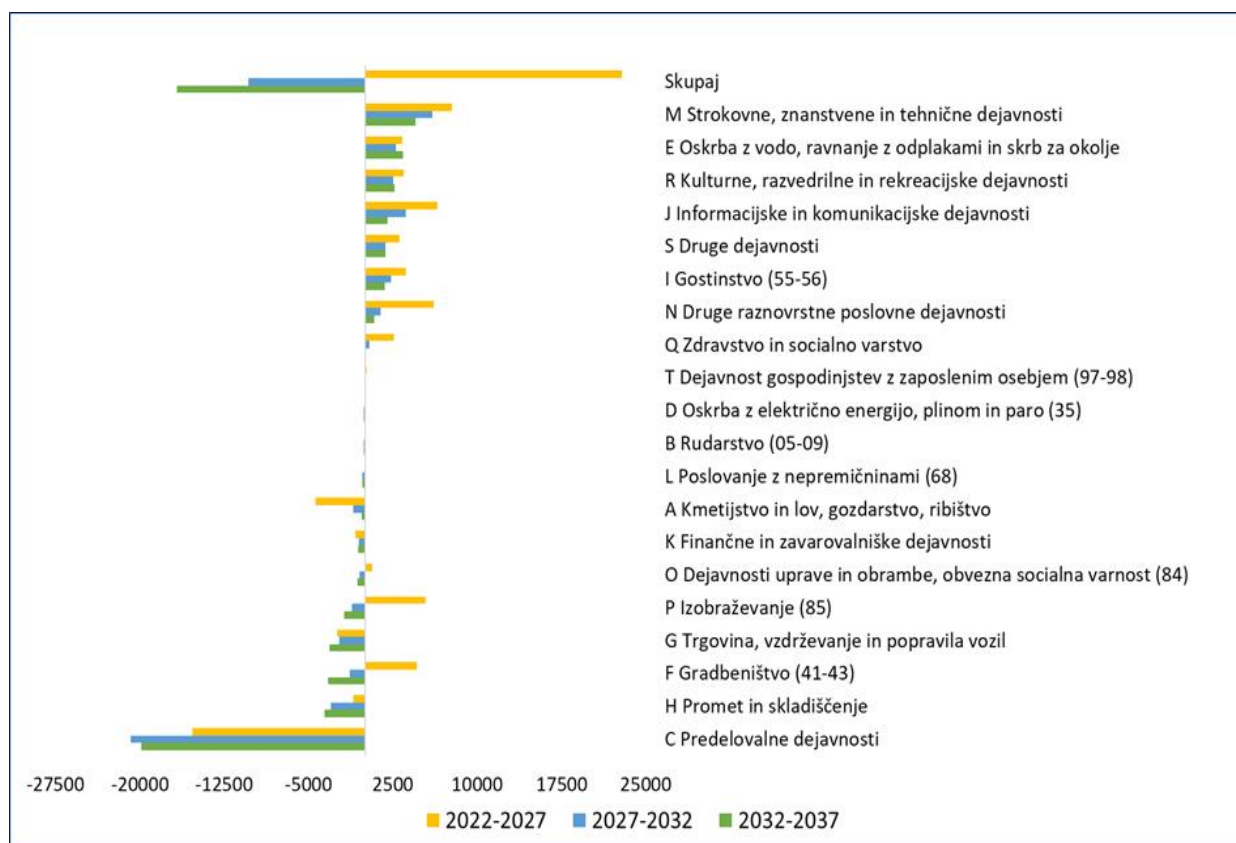
dalje, bo večina novih prostih delovnih mest nadomestne narave, to pomeni, da bodo nastajala zaradi potreb po nadomestitvi posameznikov, ki se bodo umikali s trga dela. Od leta 2028 se bo število posameznikov, ki bodo zapustili trg dela zaradi upokojitve, konstantno povečevalo, vendar se vsa delovna mesta odhajajočih ne bodo zapolnila z novimi delavci, kot posledica manjše gospodarske aktivnosti zaradi neugodnih demografskih gibanj.¹¹

Medtem ko bodo na ravni celotnega gospodarstva prosta delovna mesta zaradi novih delovnih mest nastajala zgolj v prvem petletnem obdobju, bo dinamika sprememb med posameznimi gospodarskimi dejavnostmi različna. V nekaterih dejavnostih bodo nova delovna mesta nastajala v celotnem obdobju napovedi (M, J, N, I, R, E, S in Q), v drugih pa se bo število delovnih mest zmanjšalo (C, A, G, H, K, L in B)¹². V nekaterih sektorjih bo izguba delovnih mest večja od na novo ustvarjenih, kar se bo po letu 2027 odrazilo v zmanjšanju skupnega števila novih delovnih mest (Slika 20). Številčna sestava zaposlenih se bo spremenila v prid storitvenih dejavnosti. Zlasti bo izguba delovnih mest precejšnja v predelovalnih dejavnostih. Predvideno zmanjšanje povpraševanja po delovni sili v proizvodnem sektorju je skladno z nadaljnjo avtomatizacijo procesov in napovedjo zmanjšanja delovne sile v tem sektorju s strani Gospodarske zbornice Slovenije (GZS, 2021).

¹¹ Neugodna demografska gibanja bodo v prihodnosti omejila gospodarsko rast v Sloveniji, in sicer se bo do leta 2027 prispevek zaposlenosti k potencialni rasti BDP zniževal, od leta 2028 dalje pa bo, zaradi zmanjševanja števila delovno sposobnega prebivalstva, negativen.

¹² A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo; B Rudarstvo; C Predelovalne dejavnosti; D Oskrba z električno energijo, plinom in paro; E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in skrb za okolje; F Gradbeništvo; G Trgovina, vzdrževanje in popravila vozil; H Promet in skladiščenje; I Gostinstvo; J Informacijske in komunikacijske dejavnosti; K Finančne in zavarovalniške dejavnosti; L Poslovanje z nepremičninami; M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti; N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti; O Dejavnosti uprave in obrambe, obvezna socialna varnost; P Izobraževanje; Q Zdravstvo in socialno varstvo; R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti; S Druge dejavnosti; T Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim osebjem.

Slika 20: Delovno aktivno prebivalstvo po dejavnostih (sprememba števila)

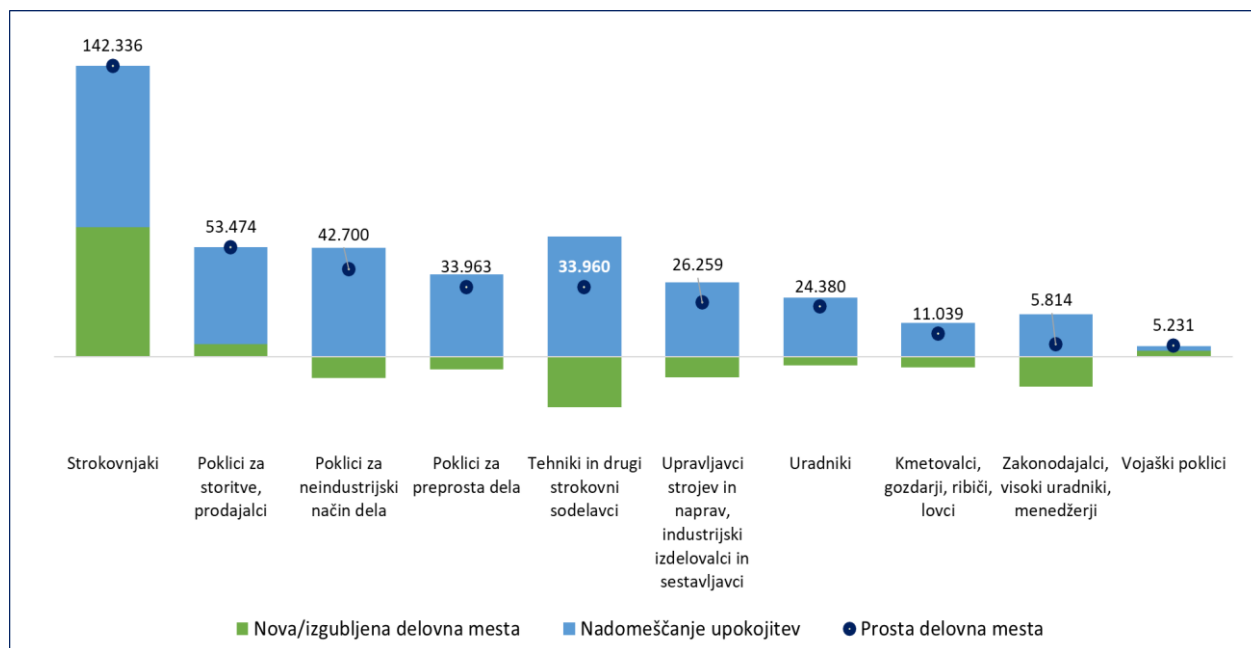
Gospodarska zbornica Slovenije (v nadaljevanju GZS) je v okviru vprašalnika, ki ga je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju MDDSZ) leta 2021¹³ poslalo različnim institucijam v zvezi z njihovo oceno števila prihodnjih novih delovnih mest v napovednem obdobju, ocenila, da se bo do leta 2030 število zaposlenih v predelovalnih dejavnostih zmanjšalo. GZS je pojasnila, da ta ocena temelji na industrijski politiki, razvojnih trendih v nekaterih SRIP-ih in investicijskih namerah gospodarstva, vključenih v investicijsko platformo 5.0 za obdobje 2020-2030. Krčenje števila zaposlenih v predelovalnih dejavnostih bo tudi posledica povečanja avtomatizacije in pritiska na dvig konkurenčnosti, zaradi česar bodo potrebna večja vlaganja in vitki ter inovativni modeli poslovanja. Število zaposlenih v predelovalnih dejavnostih naj bi se po ocenah GZS med 2020 in 2030 skrčilo za 14,7 tisoč.

Večina prostih delovnih mest v obdobju 2023-2037 bo v poklicih, ki zahtevajo visoko usposobljenost. Največ prostih delovnih mest bo v poklicni skupini strokovnjaki (142 tisoč), od tega bo 63 tisoč na novo ustvarjenih. Poleg te poklicne skupine bo prirast novih delovnih mest le še v poklicnih skupinah poklici za storitve in prodajalci; medtem ko se v ostalih poklicnih skupinah novih delovnih mest ne bo ustvarilo (Slika 21). Visoko število prostih delovnih mest bo v poklicnih skupinah poklici za storitve in prodajalci (53 tisoč) ter v poklicih za neindustrijski način dela (43 tisoč), ki vključujejo gradbince, kovinarje, strojne mehanike, monterje in serviserje, predelovalce živil, obdelovalce lesa. V teh skupinah poklicev bo v obdobju 2023-2027 ustvarjeno tudi nekaj novih delovnih mest. Relativno veliko povpraševanje v teh poklicih bo posledica večjih infrastrukturnih projektov, ki se bodo izvajali v tekočem desetletju. V preostalem obdobju bodo

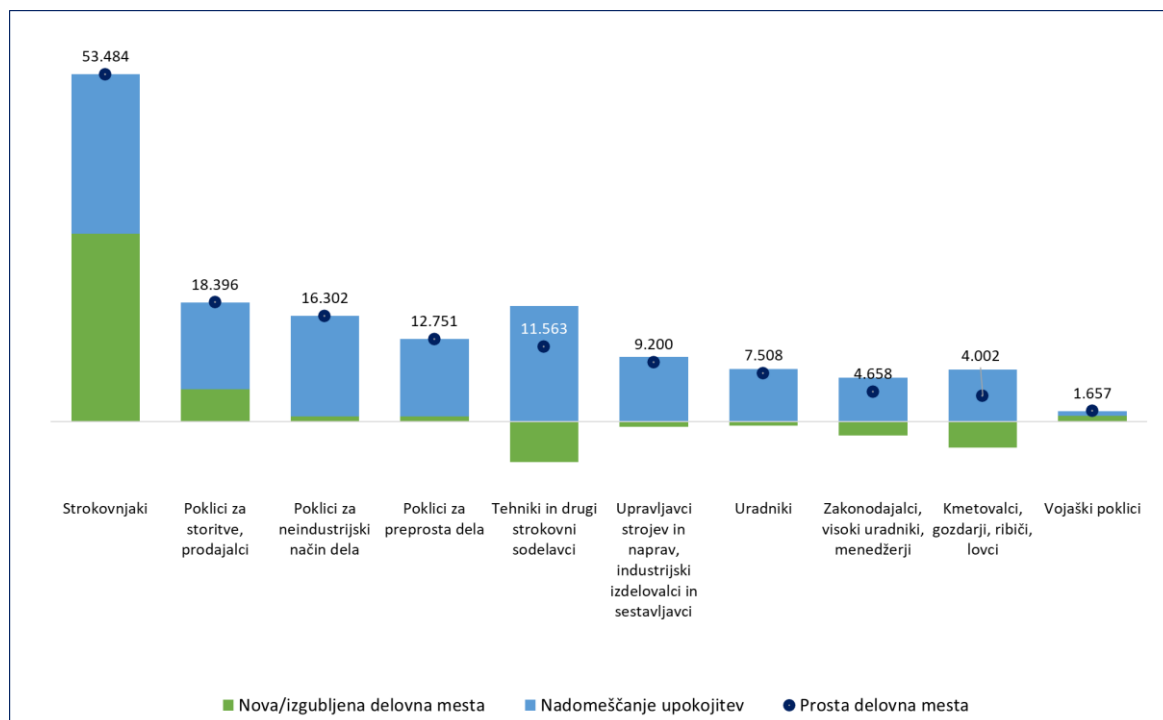
¹³ Enako raziskavo je MDDSZ izvedlo tudi v letu 2023. Ker odgovora GZS nismo prejeli, v tej točki navajamo pojasnilo GZS iz napovedi v letu 2021.

prosta delovna mesta večinoma nadomestne narave (Slika 22). V obdobju 2028–2037 bodo praktično v vseh poklicnih skupinah, razen strokovnjakov, prosta delovna mesta izključno nadomestne narave. V navedenem obdobju bo prišlo do porasta nadomestnega povpraševanja po tehnikih in drugih strokovnih sodelavcih, obenem pa bo število izgubljenih delovnih mest v tej skupini poklicev, zaradi avtomatizacije, največje. V primeru, da bi tehnološki prehod znatno zaostajal, lahko tak razvoj v tej poklicni skupini povzroči močno pomanjkanje delovne sile. Vse večja ponudba višje izobraženih delavcev kaže, da bi lahko v obdobju napovedi prišlo do pomanjkanja nižje kvalificiranih delavcev.

Slika 21: Prosta delovna mesta po skupinah poklicev, 2023-2037

Slika 22: Prosta delovna mesta po skupinah poklicev, 2023-2027

Napoved v 42-tih poklicnih skupinah na 2. ravni SKP kaže, da se bo med leti 2023–2027 število prostih delovnih mest v njih na leto v povprečju gibalo med nekaj nad 2 tisoč do nekaj manj kot 100. Za nekatere poklicne skupine, kot so npr. strokovnjaki za vzgojo in izobraževanje, bo število prostih delovnih mest v obdobju 2023-2027 še posebej visoko (Slika 23). Pri čemer bo povpraševanje po delavcih in posledično tudi prostih delovnih mestih največje v prvih petih letih napovednega obdobja. Podroben pogled najbolj in najmanj iskanih poklicev med 42-tih poklicnih skupinah v obdobju 2023-2027 kaže, da bo največ prostih delovnih mest (na leto v povprečju več kot tisoč) v naslednjih poklicnih skupinah: strokovnjaki matematično-naravoslovnih in tehnično-tehnoloških ved; sledili bodo strokovnjaki za vzgojo in izobraževanje; strokovnjaki za poslovanje in upravljanje; gradbinci ipd. (razen elektroinštalaterjev); poklici za osebne storitve; strokovnjaki za pravo, družboslovje, kulturo ipd; vozniki, upravljalci transportnih naprav in premičnih strojev; zdravstveni strokovnjaki; strokovnjaki za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo; kovinarji (Slika 24). Najmanj iskane poklicne skupine (v poprečju na leto manj kot 100) pa bodo: sestavljalci strojev, naprav in izdelkov; predelovalci živil, obdelovalci lesa, oblačilni in drugi poklici za neindustrijski način dela; poklici za rokodelsko obrtna in tiskarska dela; delavci za preprosta poulična prodajna in storitvena dela; častniki; zakonodajalci, visoki uradniki in člani uprave družbe; gozdarji, ribiči, lovci; vojaki; delavci za preprosta kmetijska, gozdarska in ribiška dela (Slika 25).

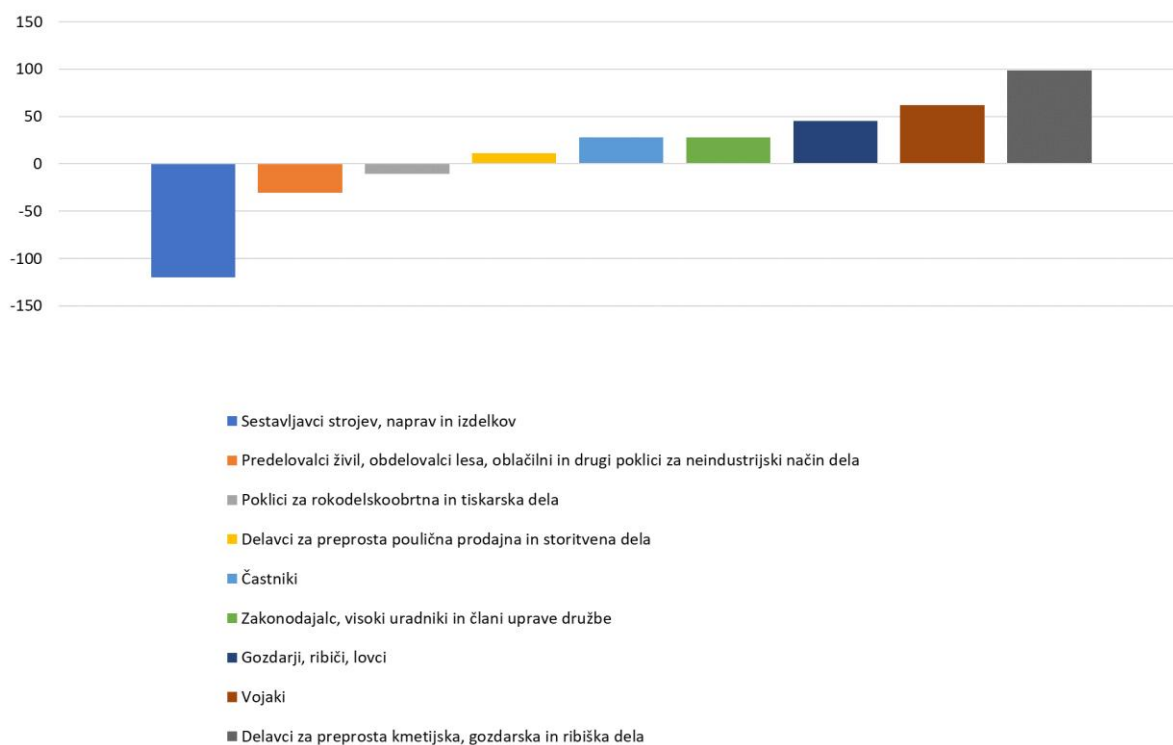
Slika 23: Prosta delovna mesta po poklicnih skupinah SKP2, 2023-2027, letna povprečja

Slika 24: Prosta delovna mesta po poklicnih skupinah SKP2, 2023-2037, letna povprečja

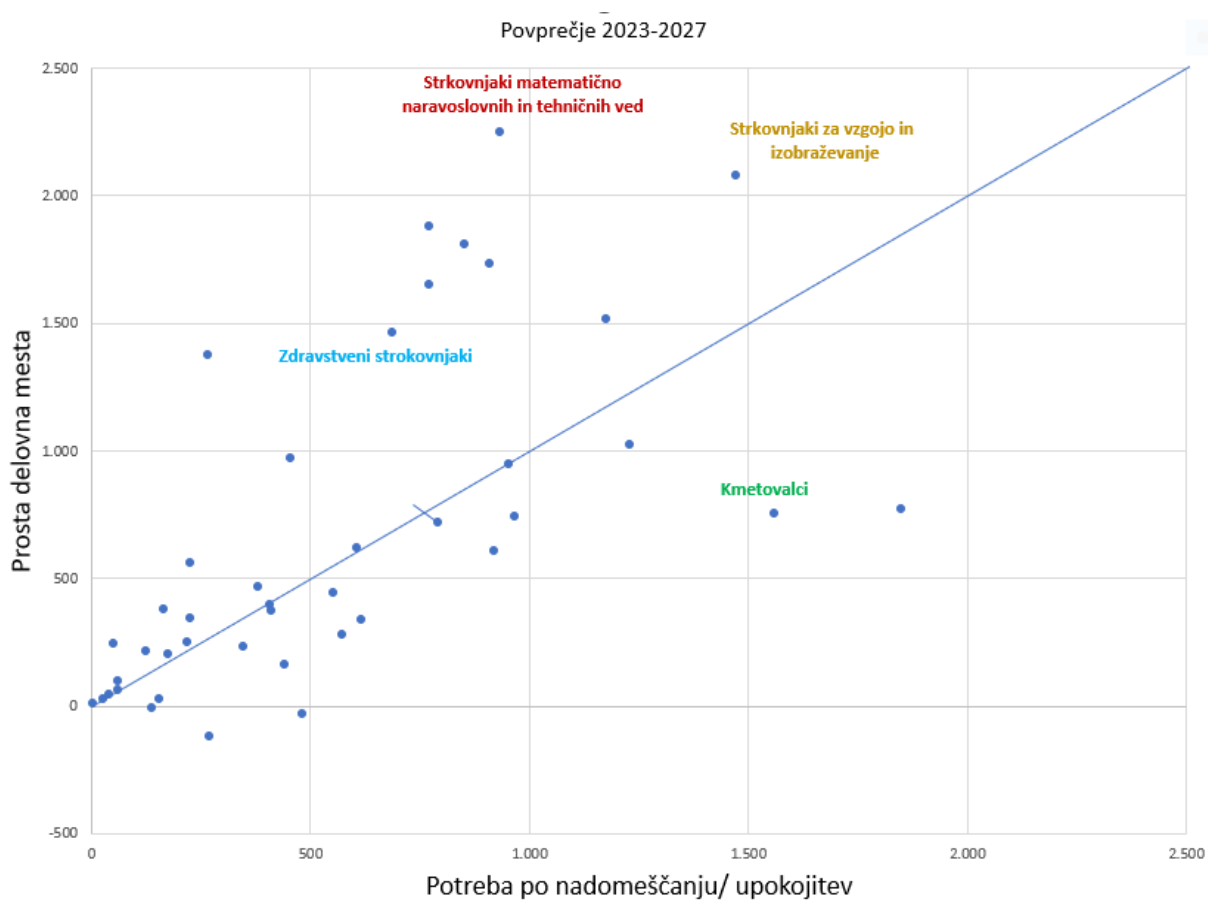

Slika 25: Poklici z najmanj potrebami po kadrih, letno povprečje 2022-2027

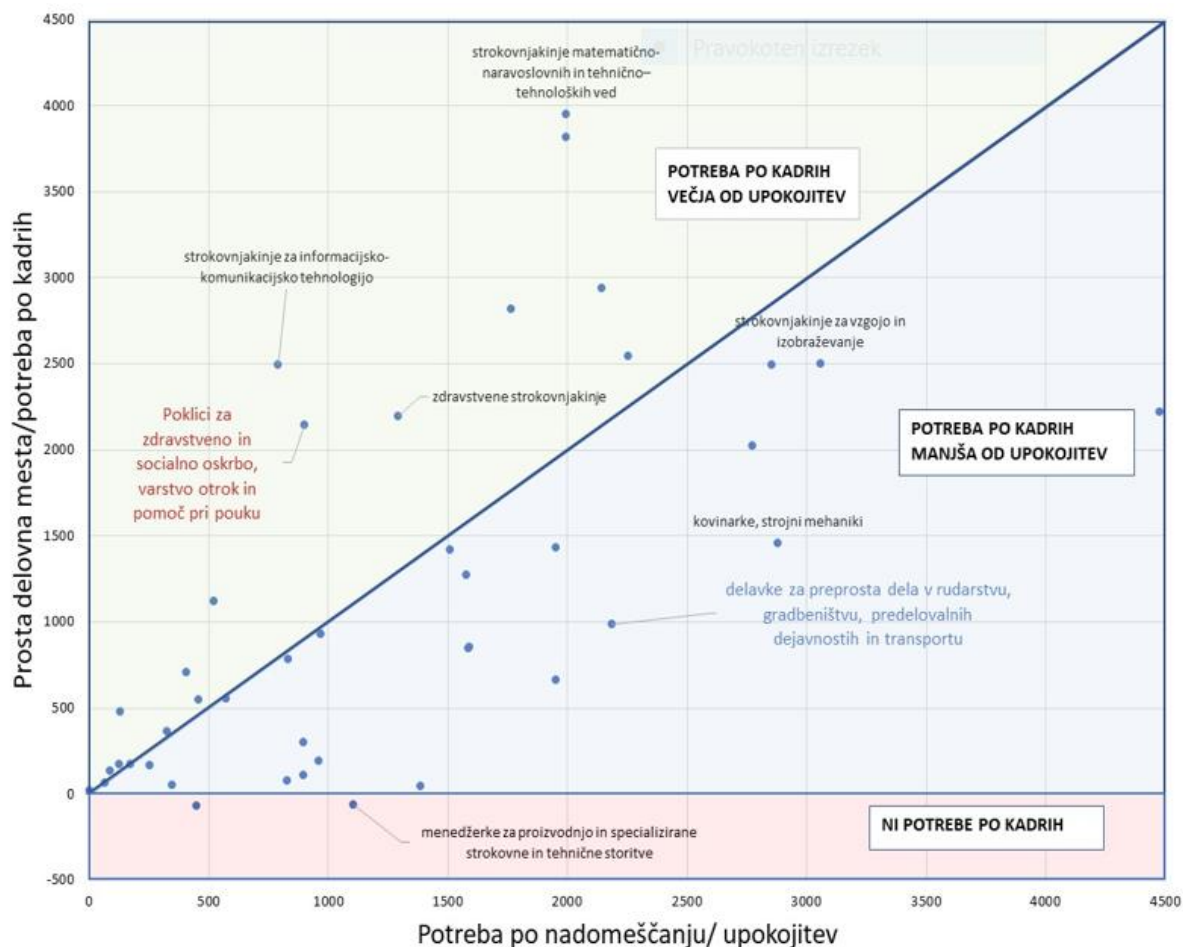
V nekaterih poklicih bo v obdobju 2023-2027 število prostih delovnih mest v povprečju nižje od potreb po nadomeščanju. Na primer, kmetovalci, katerih se bo v povprečju letno upokojilo 1,6 tisoč, kar je več od predvidenih potreb. Obratno velja za strokovnjake matematično-naravoslovnih in tehnično-tehnoloških ved, pri katerih bo število upokojevcev (933) letno bistveno nižje od števila prostih delovnih mest (2,3 tisoč) (slika 26).

Slika 26: Prosta delovna mesta in potrebe po nadomeščanju (letno povprečje v obdobju 2023-2027), prikaz izbranih poklicnih skupin

V obdobju 2028-2037, v katerem bo največ prostih delovnih mest nadomestne narave, v nekaterih poklicnih skupinah ne bo potreb po kadrih (npr. menedžerji za proizvodnjo in specializirane strokovne in tehnične storitve), v nekaterih bo potreba po kadrih manjša od števila upokojitev (npr. delavci za preprosta dela v rudarstvu, gradbeništvu, predelovalnih dejavnostih in transportu), medtem ko bo v nekaterih poklicnih skupinah potreba po kadrih večja od števila na novo upokojenih (npr. poklici za zdravstveno in socialno oskrbo, varstvo otrok in pomoč pri pouku) (Slika 27).

Slika 27: Prosta delovna mesta in potrebe po nadomeščanju (letno povprečje v obdobju 2028-2037), prikaz izbranih poklicnih skupin SKP2

Podrobnejša napoved (glej Tabela 1 v prilogi 2) lahko na različnih ravneh prispeva k razpravi o izzivih posameznih poklicev in področij politike ter k oblikovanju ukrepov politike za njihovo reševanje. Kot primer naj navedemo prihodnje povpraševanje po delavcih v institucionalnem varstvu na nacionalni in regionalni ravni, vključno z vplivom zakonodajnih sprememb, kot je Zakon o dolgotrajni oskrbi. Podobno spremembe politik v normativnem smislu vplivajo na primer na poklic strokovnjaki za vzgojo in izobraževanje.

3.2 Rezultati napovedi o potrebah po kompetencah

Dolgoročne napovedi potreb na trgu dela lahko zagotovijo informacije o zaposlovanju na ravni poklicev, vendar običajno ne omogočajo neposrednega vpogleda v potrebne kompetence, znanja in spretnosti (Kriechel, 2023). Z namenom naslavljanja omenjene tematike oblikovana metodologija omogoča identifikacijo ključnih kompetenc, ki so relevantne za vsako napovedano prosto delovno mesto. In sicer so za vsako napovedano prosto delovno mesto določene naslednje kompetence: i) kompetence pomembne za poklic; ii) splošne kompetence in iii) digitalne kompetence.

Za napovedana prosta delovna mesta so kompetence identificirane na osnovi informacij, zbranih v okviru zadnjega razpoložljivega Napovednika zaposlovanja ZRSZ in ESCO taksonomije, prilagojene za Slovenijo (ZRSZ).

Dolgoročna napoved trenutno uporablja kompetence¹⁴, ki so jih v okviru zbiranja podatkov za pripravo zadnjega Napovednika zaposlovanja (ZRSZ) kot ključne pri napovedih potreb identificirali delodajalci. Napovednik zaposlovanja je namenjen pregledu potreb delodajalcev z 10 ali več zaposlenimi po poklicih in kompetencah v kratkoročnem obdobju. Omenjene kompetence odražajo dejanske kratkoročne potrebe ali vsaj potrebe po kompetencah na srednji ali dolgi rok. Za poklice, katerih zaposlovalci v okviru zbiranja podatkov za pripravo zadnjega Napovednika zaposlovanja navedli potrebnih kompetenc, se uporabi ZRSZ prevajalnik. Slednji je osnova za predizbor ključnih kompetenc v anketi za pripravo Napovednika zaposlovanja.

Po vzpostavitvi spletne Platforme trga dela bo slednja omogočala zbiranje in prikaz podatkov o potrebnih kompetencah v realnem času za vsa prosta delovna mesta, ki bodo objavljena na platformi. Platforma bo omogočila, da se na podlagi metodologije ESCO, prilagojene slovenskemu trgu, poklicem dosledno opredelijo ustrezne kompetence. Zlasti bo platforma delodajalcem omogočila, da opredelijo ključne kompetence, ki jih iščejo, in da so te skladne z dolgoročno perspektivo njihove dejavnosti oziroma z njihovim pogledom na zahtevane kompetence v prihodnosti. Takšen pristop bo omogočil natančno opredelitev "dejanskih potreb" in omogočil bolj verodostojne informacije o tem, kakšne bodo kompetence prihodnosti.

Opredeljene kompetence bodo za poklice, za katere se pripravljata napoved potreb trga dela, na voljo posameznim uporabnikom platforme in so že na voljo oblikovalcem politik. Ker so takšne informacije obsežne, navajamo dva primera oz. dve poklicni skupini, za kateri so predstavljene kompetence: razvijalci in analitiki programske opreme in aplikacij ter strokovnjaki za zdravstveno in babiško nego. Pri napovedi potreb po kadrih 2023 smo upoštevali podatke o kompetencah, zbrane z anketo za pripravo Napovednika zaposlovanja, jesen 2022. Za tiste poklice, za katere delodajalci niso povpraševali, pa so uporabljeni podatki klasifikacije ESCO, prilagojene za Slovenijo (ZRSZ).

Napovedi za poklicno skupino razvijalci in analitiki programske opreme in aplikacij (SKP3, šifra 251) predvidevajo, da bo v obdobju 2023-2027 v povprečju na leto 3 tisoč prostih delovnih mest, v obdobju 2028-2037 pa se bo število prostih delovnih mest v tej poklicni skupini zniževalo na tisoč na leto (sliki 26 in 27). Tabela 1 prikazuje trenutno zahtevane kompetence za navedeni poklic (2512). In sicer so prikazane kompetence, specifične za poklic ter splošne in digitalne kompetence.¹⁵

¹⁴ V tej fazi so prikazi potreb po kompetencah na voljo le za poklicne ali poklicne skupine, izpostavljene v tej analizi.

¹⁵ Delitev kompetenc na i) kompetence, pomembne za poklic, ii) splošne kompetence in iii) digitalne kompetence je osnovna, namenjena uporabniku za lažje razvrščanje oz. opredelitev kompetenc. Čeprav je v primerih, ko imamo opravka s poklici, ki izhajajo iz IKT, tovrstna delitev v terminološkem pogledu manj smiselna. Dolgoročna napoved kompetenc omogoča tudi identifikacijo zelenih kompetenc.

Tabela 1: Kompetence razvijalcev programske opreme, SKP 2512

Kompetence pomembne za poklic	Splošne kompetence	Digitalne kompetence
ASP.NET	časovno načrtovanje	nameščati programsko opremo
C#	izkazovanje medkulturnih kompetenc	poslovni sistemi IKT
Java (računalniško programiranje)	izpolnjevanje dolžnosti	računalniško programiranje
objektno usmerjeno modeliranje	prilagodljivost na spremembe	spletno programiranje
orodje za razhroščevanje na področju IKT	samostojnost	uporabljati metode za obdelavo podatkov
Python (računalniško programiranje)	sprejemanje odločitev	uporabljati podatkovne baze
računalniško programiranje	strokovna pomoč sodelavcem	uporabljati programsko opremo za predstavitev
Visual Basic	timsko delo	uporabljati programsko opremo za preglednice
vodenje projektov	ustvarjalno razmišljanje	uporabljati programsko opremo za urejanje besedil
orodja za upravljanje konfiguracije programske opreme	varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	upravljanje sistem z relacijskimi podatkovnimi bazami
	vodenje drugih	zagotavljati zaščito naprav IKT
	vztrajnost	
	zavzetost	
	želja po učenju	

V poklicni skupini strokovnjaki za zdravstveno in babiško nego (SKP3, šifra 222) bo po napovedi v obdobju 2023–2027 povprečno na leto 450 prostih delovnih mest, v obdobju 2028–2037 pa se bo njihovo število zniževalo na 380. V Tabeli 2 so predstavljene kompetence, ki so jih za ta poklic kot relevantne opredelili delodajalci pri zbiranju podatkov za Napovednik zaposlovanja, za jesen 2022.

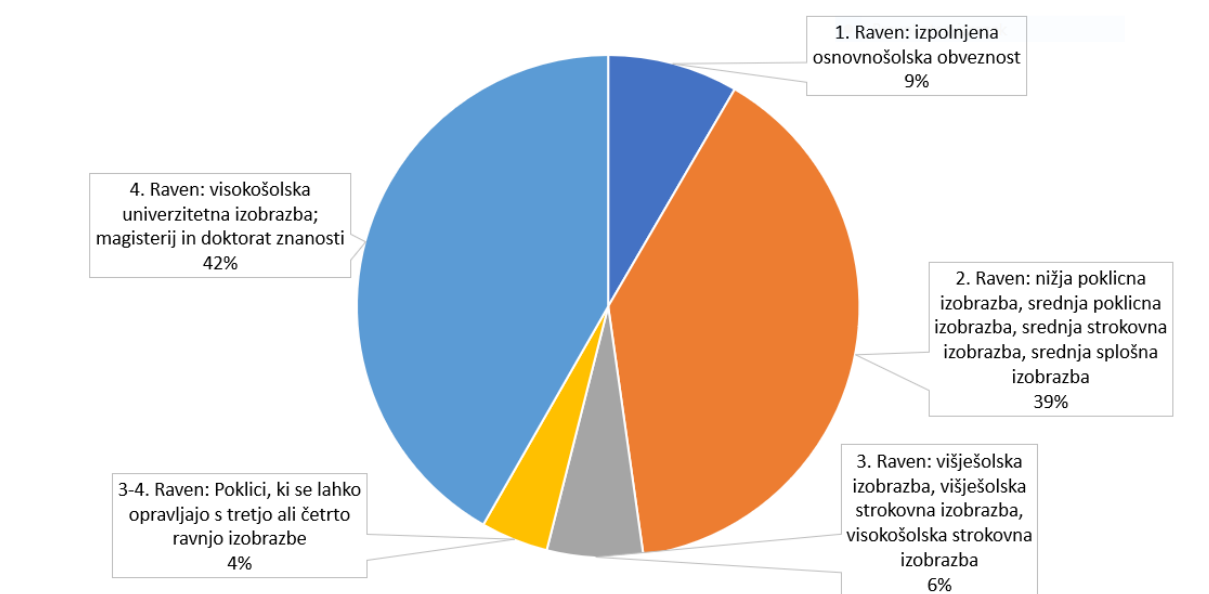
Tabela 2: Kompetence strokovnjakov za zdravstveno nego, SKP 2221.04

Kompetence pomembne za poklic	Splošne kompetence	Digitalne kompetence
oživljanje	časovno načrtovanje	uporabljati programsko opremo za preglednice
prevzemati odgovornost	izpolnjevanje dolžnosti	uporabljati programsko opremo za urejanje besedil
upoštevati klinične smernice	nadzorovanje jeze	uporabljati metode za obdelavo podatkov
upoštevati standarde kakovosti v zvezi zdravstveno prakso	prepoznavanje priložnosti	uporabljati podatkovne baze
upoštevati zakonodajo v zvezi z zdravstvenim varstvom	prizadevnost	
izvajati zdravljenje, ki ga predpiše zdravnik	samostojnost	
zagotavljanje neprekinjenega zdravstvenega varstva	skrb za higieno	
obravnavati primere nujne pomoči	soočanje s pritiski	
prevzemati odgovornost	sprejemanje odločitev	
upoštevati standarde kakovosti v zvezi zdravstveno prakso	strokovna pomoč sodelavcem	
paliativna oskrba	svetovanje drugim	
	timsko delo	
	učinkovitost	
	upoštevanje etičnega kodeksa ravnanja	
	ustvarjalno razmišljanje	
	varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	
	vztrajnost	
	zavzetost	
	želja po učenju	

3.3 Rezultati napovedi o potrebah na trgu dela z vidika izobrazbe

Na podlagi metodologije za pripravo napovedi potreb po kadrih glede na ravni in področja izobraževanja je ocenjeno, da bo gospodarstvo v srednjeročnem obdobju (2023-2027) potrebovalo predvsem terciarno in srednješolsko izobražen kader. Veliko povpraševanje je napovedano zlasti za 4. raven - terciarna univerzitetna izobrazba, magisterij, doktorat (42 %) ter 2. raven - nižja poklicna, srednja poklicna, srednja strokovna in srednja splošna izobrazba (39 %) (Slika 28).

Slika 28: Napoved povpraševanja po kadrih glede na raven izobraževanja (povprečje 2023-2027)

Za namen predstavitve rezultatov smo 125 poklicnih skupin razvrstili v 16 področij dela in tri ravni izobrazbe. Primer napovedi potreb po kadrih za področje zdravstva glede na raven izobrazbe in poklic je predstavljen v Tabeli 3. V njej je prikazano napovedano povpraševanje za 10 poklicnih skupin na tem področju. Za celotno področje bo večina povpraševanja po poklicih s potrebno 4. in 2. ravni izobrazbe. Večina povpraševanja po poklicih s 4. ravni izobrazbe bo za zdravnike, strokovnjake za zdravstveno in babiško nego in druge zdravstvene strokovnjake. Povpraševanje po poklicih z 2. ravni izobrazbe se nanaša predvsem na zdravstveno oskrbo.

Tabela 3: Povpraševanje po skupini poklicev s področja Zdravstvo glede na raven izobrazbe

Skupine poklicev s področja Zdravstvo	Raven izobrazbe			Skupaj
	2	3	4	
	432	176	1.393	2.001
Zdravniki			451	451
Strokovnjaki za zdravstveno in babiško nego			463	463
Strokovnjaki za tradicionalno in dopolnilno medicino			4	4
Drugi zdravstveni strokovnjaki			476	476
Laboratorijski tehniki v biomedicini, biologiji, farmakologiji ipd.		22		22
Tehniki v zdravstvu in farmaciji		23		23
Drugi tehniki in strokovni sodelavci v zdravstvu		37		37
Strokovni sodelavci za zdravstveno in babiško nego		89		89
Strokovni sodelavci za tradicionalno in dopolnilno medicino		4		4
Poklici za zdravstveno oskrbo ipd.	432			432

Legenda ravni izobrazbe:

2. raven: nižja poklicna izobrazba, srednja poklicna izobrazba, srednja strokovna izobrazba.

3. raven: višješolska izobrazba, visokošolska strokovna izobrazba.

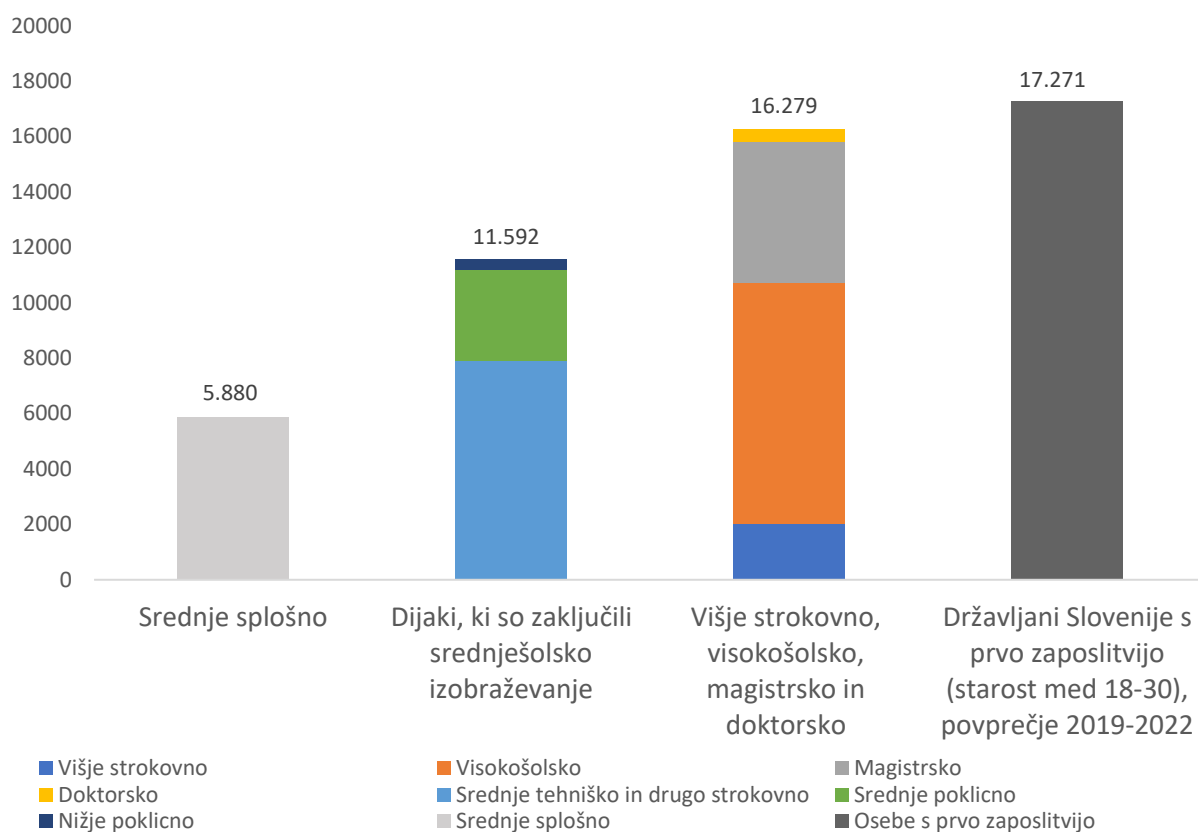
4. raven: visokošolska univerzitetna izobrazba, magisterij, doktorat znanosti.

4. Napoved ponudbe nove domače delovne sile glede na področja in ravni izobrazbe

V obdobju 2023-2027 se bo na leto povprečno približno 17,3 tisoč slovenskih državljanov s končano najmanj srednješolsko izobrazbo, brez upoštevanja srednješolskega splošnega izobraževanja, prvič vključilo na trg dela (Slika 29). Približno polovica posameznikov, ki se bodo pridružili delovni sili, bo imela zaključeno terciarno izobrazbo (4. raven: visokošolska univerzitetna izobrazba, magisterij, doktorat znanosti in 3. raven: višješolska izobrazba, visokošolska strokovna izobrazba) in srednješolsko izobrazbo (nižja poklicna izobrazba, srednja poklicna izobrazba, srednja strokovna izobrazba)¹⁶.

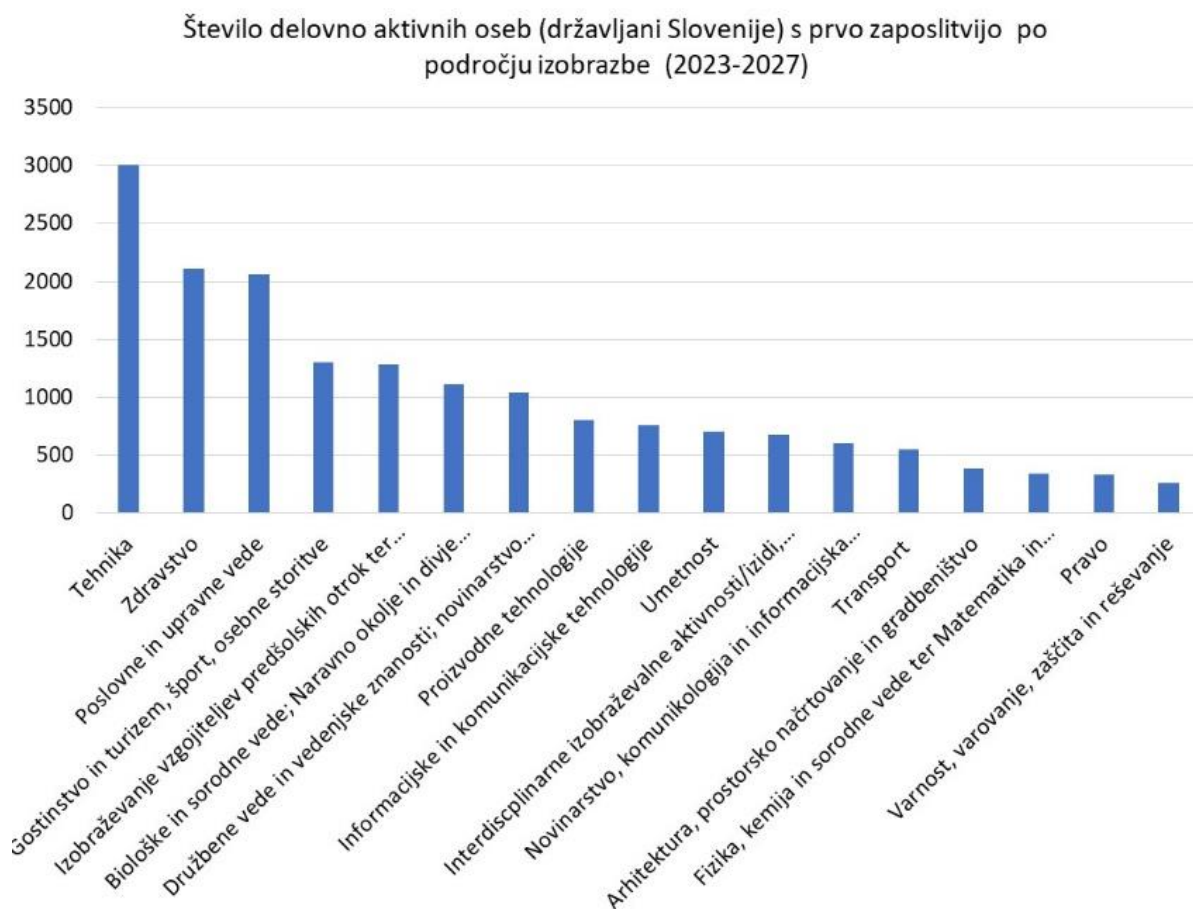
¹⁶ Osnovnošolsko izobraževanje in srednješolsko splošno izobraževanje sta izpuščena, saj se predpostavlja, da vsi, ki so zaključili te ravni izobraževanja nadaljujejo izobraževanje na višjih ravneh.

Slika 29: Mladi, ki so končali izobraževanje (povprečje 2017-2021), in novi na trgu dela

Glede na področje izobrazbe bo približno 56 % nove delovne sile zaključilo izobraževanje na šestih področjih: tehnika, zdravstvo, poslovne in upravne vede, gostinstvo in turizem, šport, osebne storitve in; izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok ter izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev (Slika 30).

Slika 30: Število delovno aktivnih oseb (državljeni Slovenije) s prvo zaposlitvijo po področju izobrazbe (2023-2027)

Ocene povprečne letne ponudbe nove domače delovne sile po področjih in stopnjah izobrazbe so predstavljene v Tabeli 4. Tabela 5 pa prikazuje delež posameznikov na posamezni ravni izobrazbe v celotni ponudbi nove delovne sile. Z rumeno barvo so označene področje in ravni izobrazbe z največjim deležem posameznikov, katerih delež v skupni novi ponudbi delovne sile je večji ali enak 5 %.

Tabela 4: Ocena ponudbe novih delavcev v obdobju 2023-2027 (letno povprečje)

Področje delovnih mest	Raven izobrazbe			Skupaj
	2	3	4	
	8.244	3.498	5.595	17.338
Tehnika	2.091	444	473	3.008
Zdravstvo	874	584	647	2.105
Poslovne in upravne vede	900	825	336	2.061
Gostinstvo in turizem, šport, osebne storitve	913	262	129	1.304

Področje delovnih mest	Raven izobrazbe			Skupaj
	2	3	4	
Izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok ter izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev	400	216	666	1.283
Biološke in sorodne vede; Naravno okolje in divje živali; Gozdarstvo in lov ter Kmetijstvo, ribištvo in veterinarstvo	616	120	376	1.112
Družbene vede in vedenjske znanosti; novinarstvo in informacijska znanost; Socialna varnost		60	977	1.037
Proizvodne tehnologije	629	97	74	801
Informacijske in komunikacijske tehnologije	419	167	176	762
Umetnost	355	135	214	704
Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo ter Javna higiena, zdravje in varnost pri delu	464	148	70	682
Novinarstvo, komunikologija in informacijska znanost; Humanistika (razen jezikov); Jeziki		43	564	607
Transport	374	145	31	549
Arhitektura, prostorsko načrtovanje in gradbeništvo	178	59	148	384
Fizika, kemija in sorodne vede ter Matematika in statistika		14	332	345
Pravo			333	333
Varnost, varovanje, zaščita in reševanje	31	179	49	260

Tabela 5: Ocena deleža ponudbe novih delavcev v obdobju 2023-2027 (letno povprečje v %)

Področje delovnih mest	Raven izobrazbe			Skupaj
	2	3	4	
Delež posamezne ravni izobrazbe v celotni ponudbi	48	20	32	100
Tehnika	12	3	3	17
Zdravstvo	5	3	4	12
Poslovne in upravne vede	5	5	2	12
Gostinstvo in turizem, šport, osebne storitve	5	2	1	8
Izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok ter izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev	2	1	4	7
Biološke in sorodne vede; Naravno okolje in divje živali; Gozdarstvo in lov ter Kmetijstvo, ribištvo in veterinarstvo	4	1	2	6
Družbene vede in vedenjske znanosti; novinarstvo in informacijska znanost; Socialna varnost	0	0	6	6
Proizvodne tehnologije	4	1	0	5
Informacijske in komunikacijske tehnologije	2	1	1	4
Umetnost	2	1	1	4
Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo ter Javna higiena, zdravje in varnost pri delu	3	1	0	4
Novinarstvo, komunikologija in informacijska znanost; Humanistika (razen jezikov); Jeziki	0	0	3	4
Transport	2	1	0	3
Arhitektura, prostorsko načrtovanje in gradbeništvo	1	0	1	2
Fizika, kemija in sorodne vede ter Matematika in statistika	0	0	2	2
Pravo	0	0	2	2
Varnost, varovanje, zaščita in reševanje	0	1	0	1

5. Ocena ujemanja ponudbe in povpraševanja na trgu dela v obdobju 2023-2027

Rezultati ujemanja med napovedanimi potrebami po kadrih (podpoglavje 3.1) in domačo novo ponudbo delavcev (3) so predstavljeni v Tabeli 6. Tabela 6 prikazuje podatke o povpraševanju in ponudbi ter ujemanju ponudbe in povpraševanja po področjih in ravneh izobrazbe v kratkoročnem obdobju napovedi (2023-2027). Medtem ko je na agregatnem nivoju neusklajenost po področjih izobraževanja pomemben indikator, pa so najbolj relevantni podatki o neskladjih po skupinah poklicev na posameznih področjih dela in ravneh izobraževanja. Enako pomembna sta presežno povpraševanje in presežna ponudba po področjih in ravneh izobrazbe. Tabela 6 kaže, da bo na agregatni ravni prevladovalo pomanjkanje delovne sile, ker je število novih udeležencev na trgu dela manjše od povpraševanja. Največje pomanjkanje po številu (na leto v povprečju več kot tisoč) bo na področju arhitekture, prostorskega načrtovanja in gradbeništva na 2. ravni izobrazbe (1,6 tisoč); izobraževanja vzgojiteljev predšolskih otrok ter izobraževalnih znanosti in izobraževanja učiteljev na 4. ravni izobrazbe (1,4 tisoč); informacijskih in komunikacijskih tehnologij na 4. ravni izobrazbe (1,2 tisoč); ter transporta na 2. ravni izobrazbe (1,2 tisoč).

Tabela 6: Ocena ujemanja prostih delovnih mest in ponudbe novih delavcev v obdobju 2023-2027 (letno povprečje)

Področje delovnih mest	Raven izobrazbe			Skupaj
	2	3	4	
	-3.054	1.402	-5.102	-6.753
Umetnost	141	135	-8	268
Pravo	0	0	-102	-102
Informacijske in komunikacijske tehnologije	419	44	-1.202	-738
Tehnika	537	-143	109	502
Proizvodne tehnologije	406	10	74	491
Arhitektura, prostorsko načrtovanje in gradbeništvo	-1.631	59	-247	-1.819
Gostinstvo in turizem, šport, osebne storitve	-962	118	129	-715
Varnost, varovanje, zaščita in reševanje	-200	179	49	28
Izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok ter izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev	291	216	-1.410	-903
Zdravstvo	442	408	-746	104
Biološke in sorodne vede; Naravno okolje in divje živali; Gozdarstvo in lov ter Kmetijstvo, ribištvo in veterinarstvo	-185	114	85	15
Interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo ter Javna higiena, zdravje in varnost pri delu	464	148	-1.004	-392
Družbene vede in vedenjske znanosti; novinarstvo in informacijska znanost; Socialna varnost	-432	-139	-543	-1.113
Transport	-1.183	145	31	-1.007
Fizika, kemija in sorodne vede ter Matematika in statistika	0	14	134	148
Poslovne in upravne vede	-1.163	51	-656	-1.767
Novinarstvo, komunikologija in informacijska znanost; Humanistika (razen jezikov); Jeziki	0	43	204	247

Področja, kjer bo v povprečju letno ponudba večja kot povpraševanje (za več kot 450 oseb) so področje tehnika na 2. ravni izobrazbe (za 537 oseb) in interdisciplinarne izobraževalne aktivnosti/izidi, pretežno tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo ter javna higiena, zdravje in varnost pri delu prav tako na 2. ravni izobrazbe (za 464 oseb).

Ujemanje med ponudbo in povpraševanjem v obdobju 2023-2027 je na voljo za 125 poklicnih skupin. Tabela 7 prikazuje primera ujemanja za dve izbrani področji in prikazuje potencialni vir neskladij na ravni izobrazbe in poklica. In sicer za področji: i) arhitektura, prostorsko načrtovanje in gradbeništvo in ii) zdravstvo.

Tabela 7: Ujemanje med ponudbo in povpraševanjem za skupine poklicev s področja Arhitektura, prostorsko načrtovanje in gradbeništvo ter s področja Zdravstvo

Skupina poklicev	POVPRAŠEVANJE				PONUDBA				UJEMANJE PONUDBA-POVPRAŠEVANJE			
	Stopnja izobrazbe			Skupaj	Stopnja izobrazbe			Skupaj	Stopnja izobrazbe			Skupaj
	2	3	4		2	3	4		2	3	4	
Skupine poklicev s področja Arhitektura, prostorsko načrtovanje in gradbeništvo	1.809		395	2.204	178	59	148	384	-1.631	59	-247	-1.819
Arhitekti, prostorski načrtovalci, geodeti in oblikovalci			395	395								
Gradbinci ipd.	997			997								
Gradbinci zaključnih del ipd.	614			614								
Pleskarji ipd.	197			197								
Skupine poklicev s področja Zdravstvo	432	176	1.393	2.001	874	584	647	2.105	442	408	-746	104
Zdravniki			451	451								
Strokovnjaki za zdravstveno in babiško nego			463	463								
Strokovnjaki za tradicionalno in dopolnilno medicino			4	4								
Drugi zdravstveni strokovnjaki			476	476								
Laboratorijski tehniki v biomedicini, biologiji, farmakologiji ipd.		22		22								
Tehniki v zdravstvu in farmaciji		23		23								
Drugi tehniki in strokovni sodelavci v zdravstvu		37		37								
Strokovni sodelavci za zdravstveno in babiško nego		89		89								
Strokovni sodelavci za tradicionalno in dopolnilno medicino		4		4								
Poklici za zdravstveno oskrbo ipd.	432			432								

Izrazito veliko neskladje (tj. presežek povpraševanja) bo na področju arhitekture, prostorskega načrtovanja in gradbeništva na 2. ravni izobrazbe, kjer bo povpraševanje (v povprečju na letno 1,8 tisoč oseb) večje od ponudbe (v povprečju 178 oseb na letno). Poklici z največjim povpraševanjem, ki pojasnjujejo presežno povpraševanje, so: gradbinci ipd., gradbinci zaključni del ipd. in pleskarji ipd.

Na področju zdravstva bo povpraševanje presežno na 4. ravni izobrazbe. In sicer bo povpraševanje znašalo v srednjeročnem obdobju napovedi znašalo v povprečju okoli 1,4 tisoč na leto, ponudba pa bo okoli 647 oseb na leto. Neskladje je mogoče pojasniti s presežnim povpraševanjem po

zdravnikih; strokovnjakih za zdravstveno in babiško nego ter po drugih zdravstvenih strokovnjakih. Razvidno je tudi, da je na področju zdravstva manjše povpraševanje kot ponudba ocenjeno tudi za poklice, za opravljanje katerih se zahteva 2. in 3. raven izobrazbe.

PRILOGA 1: Metodologija

Kratek opis metodologije za izračun srednjeročne in dolgoročne napovedi potreb na trgu dela

MDDSZ je razvilo metodologijo za napovedovanje potreb na trgu dela, ki temelji na CEDEFOP¹⁷ metodologiji. Razvita metodologija nadgrajuje metodologijo CEDEFOP-a in jo prilagaja slovenskim razmeram in potrebam. Obsega tri module. Prvi modul je bil razvit za oceno povpraševanja po kadrih glede na poklic in kompetence. Drugi modul omogoča oceno ponudbe delovne sile, tretji modul pa je namenjen oceni ujemanja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela za srednjeročno obdobje napovedi.

Prvi modul je sestavljen iz korakov, ki jih je potrebno izvesti za napovedovanje povpraševanja po kadrih glede na poklic in kompetence za srednjeročno (5 let) in dolgoročno obdobje (dodatnih 10 let). Metodologija je bila zasnovana tudi za določanje zahtevane ravni izobrazbe za povpraševanje po kadrih. Zajema različne vhodne podatke, vprašalnik za ključne deležnike, razpoložljive informacije o kompetencah in prevajalnik, ki omogoča določanje potrebne ravni izobrazbe za opravljanje posamezne skupine poklicev.

Prvi gradnik so makroekonomske projekcije Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki za obdobje 2023-2027 predvideva pozitivno gospodarsko rast, in ocene potencialne rasti v srednjeročnem obdobju (naslednjih pet let) ter drugi ustrezni vhodni podatki Ageing Working Group za dolgoročno obdobje (za zadnjih 10 let napovednega obdobja). Zadnje napovedi potreb po kadrih temeljijo na najnovejših projekcijah prebivalstva, ki jih pripravlja EUROSTAT. Omenjeni vhodni podatki omogočajo izvedbo ocene povpraševanja gospodarstva po dodatnih delovnih mestih ali zmanjševanju le-teh. Drugi gradnik je sestavljen iz metodologije ocene povpraševanja zaradi nadomestitve števila posameznikov, ki se bodo upokojili ali umaknili s trga dela, in temelji na podatkih, ki jih zagotavlja SURS. Tretji gradnik se sestoji iz ocene skladnosti napovedi povpraševanja po delovni sili glede na pričakovane dodatne potrebe ključnih deležnikov, ki so zbrane na podlagi vprašalnika za oceno njihovih potreb na trimesčni ravni poklicev (SKP3). Četrty gradnik je sestavljen iz izbora kompetenc za napovedani poklic. Napoved trenutno uporablja dva vira podatkov, ki sta osnovana na ESCO klasifikaciji, prilagojeni za Slovenijo: a) kompetence, ki so jih v okviru zbiranja podatkov za pripravo zadnjega Napovednika zaposlovanja (ZRSZ) kot ključne pri napovedih potreb identificirali delodajalci¹⁸ in b) celoten nabor kompetenc, ki jih je ZRSZ identificiral kot najbolj pomembne za posamezen poklic.

Zadnji gradnik omogoča oceno napovedi potreb po kadrih glede na raven in področje izobrazbe, potrebne za opravljanje posamezne skupine poklicev (SKP3), ki temelji na metodološkem pristopu, zasnovanem v ta namen. MDDSZ-Služba za analize in razvoj je v ta namen pripravil prevajalnik med Standardno klasifikacijo poklicev (SKP-08) za 3. raven poklicev in Klasifikacijo

¹⁷ Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja.

¹⁸ Napovednik zaposlovanja je namenjen pregledu potreb delodajalcev z 10 ali več zaposlenimi po poklicih in kompetencah v kratkoročnem obdobju.

področij izobraževalnih aktivnosti/izidov (KLASIUS -P-16) za 3. oz. 2. raven. Navedena rešitev omogoča prikaz dolgoročne napovedi glede na zahtevano raven izobrazbe.

Drugi modul je osnovan za oceno ponudbe trga dela v petletnem srednjeročnem obdobju. Takšno obdobje je bilo izbrano, ker odraža dinamiko obstoječe kohorte in preference glede izobraževalnih programov tistih, ki so trenutno vključeni v izobraževalni sistem. Ocena znanj novih udeležencev na trgu dela vključuje raven in področje izobrazbe. Zaradi omejene razpoložljivosti podatkov je ponudba nove domače delovne sile trenutno ocenjena upoštevajoč delež oseb, ki po zaključku določenega izobraževanja nadaljuje izobraževanje na višji ravni in končno izobrazbeno strukturo prebivalstva v starosti, ko osebe praviloma že vstopijo na trg dela (30-34 let).

Tretji modul omogoča oceno ujemanja v srednjeročnem obdobju med napovedjo povpraševanja po kadrih iz prvega modula in ponudbe, ocenjene v drugem modulu. Ocena ujemanja med ponudbo in povpraševanjem za poklice na SKP ravni 3 (125 poklicev) se pripravi glede na raven in področje izobrazbe.

Predmet napovedi so:

1. **Število prostih delovnih mest (tj. potreba po kadrih), na novo nastalih zaradi dodatnih potreb gospodarstva ali nastalih zaradi potreb po nadomeščanju (upokojite ali izhodi iz trga dela):**
 - i. v 20 sektorjih (SKD) in
 - ii. v 42 oziroma 125 poklicnih skupinah (SKP2 in SKP3)
2. **Ocena prostih delovnih mest z vidika kompetenc, ki so potrebne za opravljanje napovedanih prostih delovnih mest**

Z uporabo:

 - i. kompetenc, opredeljenih v zadnji razpoložljivi Napovedi zaposlovanja (kratkoročna napoved ZRSZ) in
 - ii. prevajalnika ZRSZ med poklici in kompetencami, ki temelji na ESCO klasifikaciji
3. **Ocena prostih delovnih mest z vidika ravni izobrazbe**
4. **Ocena znanj ponudbe delovne sile, ki bo v srednjeročnem obdobju vstopila na trg dela (število oseb po stopnji izobrazbe ter področju študija)**
5. **Ocena ujemanja med potrebo po kadrih in ponudbo delovne sile v srednjeročnem obdobju (število in usposobljenost (tj. poklic, raven in področje izobrazbe)).**

PRILOGA 2: Napoved potreb po kadrih do leta 2037

Tabela 8: Napoved potreb po kadrih za obdobje 2023–2037 za 125 poklicnih skupin na ravni SKP3, skupne napovedi po obdobjih

SKP3	Prosta delovna mesta 2023–2037	Prosta delovna mesta 2023–2027	Prosta delovna mesta 2028–2032	Prosta delovna mesta 2033–2037	
11	Častniki	460	139	160	162
21	Podčastniki	3.594	1.208	1.232	1.154
31	Vojaki	1.176	311	411	454
111	Zakonodajalci in visoki uradniki	580	81	178	321
112	Generalni direktorji in člani uprave družbe	381	58	119	204
121	Menedžerji za splošne poslovne funkcije	1.697	1.046	243	408
122	Menedžerji za trženje, prodajo in razvoj	1.141	829	26	286
131	Menedžerji za proizvodnjo v kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu	16	21	-9	4
132	Menedžerji za proizvodnjo v rudarstvu, predelovalnih dejavnosti h gradbeništvu	277	640	-439	75
133	Menedžerji za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo	81	94	-58	45
134	Menedžerji za specializirane strokovne in tehnične storitve	733	652	-53	133
141	Menedžerji v gostinstvu	44	241	-115	-81
142	Menedžerji v trgovini na drobno in v trgovini na debelo	667	693	3	-28
143	Menedžerji v drugih storitvah	198	303	-69	-37
211	Strokovnjaki fizikalnih in zemeljskih ved	2.220	824	733	663
212	Matematiki, aktuarji in statistiki	478	163	158	157
213	Biologi, agronomi, ekolog ipd.	2.932	1.092	958	882
214	Strokovnjaki tehnično-tehnoloških strok (razen elektrotehnike)	14.764	5.371	4.881	4.512
215	Inženirji na področjih elektrotehnologije	5.043	1.822	1.676	1.544
216	Arhitekti, prostorski načrtovalci, geodeti in oblikovalci	5.556	1.975	1.831	1.750
221	Zdravniki	5.143	2.253	1.535	1.355
222	Strokovnjaki za zdravstveno in babiško nego	6.187	2.316	1.924	1.946
223	Strokovnjaki za tradicionalno in dopolnilno medicino	48	18	16	15
225	Veterinarji	844	358	259	227
226	Drugi zdravstveni strokovnjaki	6.090	2.380	1.860	1.849
231	Visokošolski in višješolski učitelji	2.578	1.211	709	658
232	Učitelji in sodelavci za poučevanje poklicno-specifičnih predmetov in praktičnega pouka	1.665	796	491	378
233	Učitelji splošnoizobraževalnih predmetov v osnovnih in srednjih šolah in vzgojitelji v dijaških domovih	7.787	3.591	2.192	2.004
234	Učitelji razrednega pouka in vzgojitelji predšolskih otrok	7.952	3.487	2.170	2.294
235	Drugi strokovnjaki za vzgojo in izobraževanje	2.900	1.296	749	855
241	Strokovnjaki za finančno poslovanje	7.540	2.421	2.567	2.552
242	Strokovnjaki za upravljanje procesov dela in ljudi	13.463	4.433	4.557	4.473
243	Strokovnjaki za prodajo, trženje in odnose z javnostmi	7.481	2.537	2.424	2.519
251	Razvijalci in analitiki programske opreme in aplikacij	15.111	5.390	5.162	4.559

SKP3		Prosta delovna mesta 2023-2037	Prosta delovna mesta 2023-2027	Prosta delovna mesta 2028-2032	Prosta delovna mesta 2033-2037
252	Strokovnjaki za podatkovne zbirke in računalniška omrežja	4.228	1.497	1.447	1.285
261	Pravni strokovnjaki	5.741	2.174	1.758	1.809
262	Bibliotekarji, arhivarji in konservatorji	1.529	591	480	457
263	Strokovnjaki za družboslovje, socialno delo in poklici verskih delavcev	8.814	3.168	2.801	2.845
264	Pisatelji, novinarji in jezikoslovci	3.287	1.210	1.037	1.040
265	Umetniški ustvarjalci, poustvarjalci	2.956	1.110	931	915
311	Tehniki tehnično-tehnoloških strok	4.429	2.318	1.190	920
312	Nadzorniki v rudarstvu, predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu	1.111	436	380	295
313	Tehniki za nadzor procesov in naprav	447	139	174	134
314	Laboratorijski tehniki v biomedicini, biologiji, farmakologiji ipd.	256	111	95	51
315	Kapitani ladij, piloti letal, kontrolorji zračnega prometa ipd.	93	24	33	36
321	Tehniki v zdravstvu in farmaciji	139	115	6	18
322	Strokovni sodelavci za zdravstveno in babiško nego	808	446	288	74
323	Strokovni sodelavci za tradicionalno in dopolnilno medicino	48	22	13	13
324	Veterinarski tehniki in asistenti	49	33	14	2
325	Drugi tehniki in strokovni sodelavci v zdravstvu	318	185	61	73
331	Finančni strokovni sodelavci, knjigovodje ipd.	4.000	1.197	1.387	1.416
332	Zastopniki in posredniki za prodajo in nabavo	6.237	1.475	2.047	2.715
333	Posredniki za poslovne storitve ipd.	1.341	330	431	580
334	Splošni in specializirani poslovni sekretarji	1.408	260	460	689
335	Cariniki, davkarji, referenti za socialno varnost ipd.	1.992	607	708	678
341	Strokovni sodelavci za pravne zadeve, socialno delo in verske skupnosti	2.890	992	875	1.024
342	Delavci na področju športa in priložnostnih dejavnosti	2.217	722	633	861
343	Strokovni sodelavci za kulturne, razvedrilne in umetniške dejavnosti ter kulinariko	3.292	1.084	998	1.211
351	Tehniki za informacijsko-komunikacijsko tehnologijo ter podporo uporabnikom	1.634	614	560	460
352	Tehniki za telekomunikacije in oddajanje	1.251	453	443	355
411	Uradniki za splošno pisarniško poslovanje	830	189	277	364
412	Tajniki	4.606	1.377	1.630	1.600
413	Strojepisec ipd.	526	133	197	197
421	Uradniki za denarno in podobno poslovanje	2.213	804	732	678
422	Uradniki v turističnih in potovalnih agencijah, receptorji, telefonisti ipd.	2.280	907	683	691
431	Uradniki v računovodstvu, knjigovodstvu, statistiki, finančah ipd.	3.580	1.217	1.226	1.137
432	Uradniki v skladiščih, prometu, nabavi, prodaji ipd.	6.606	1.879	2.191	2.536
441	Drugi uradniki za pisarniško poslovanje	3.738	1.004	1.322	1.412
511	Stewardi, sprevodniki in vodniki	468	192	144	132
512	Kuharji	5.991	2.311	1.871	1.809
513	Natakarji ipd.	5.929	2.478	1.735	1.716
514	Frizerji, kozmetiki ipd.	3.557	1.373	1.043	1.141

SKP3		Prosta delovna mesta 2023-2037	Prosta delovna mesta 2023-2027	Prosta delovna mesta 2028-2032	Prosta delovna mesta 2033-2037
515	Poklici za gospodinjstva dela, hišniki	4.304	1.818	1.386	1.100
516	Drugi poklici za osebne storitve	1.146	487	347	313
521	Poulični prodajalci hrane, prodajalci na stojnicah	116	40	40	35
522	Prodajalci v trgovinah	12.086	3.242	4.147	4.696
523	Blagajniki, prodajalci vstopnic ipd.	821	243	297	281
524	Drugi prodajalci ipd.	801	188	268	345
531	Varovalci otrok in delavci za pomoč pri pouku	1.859	548	653	658
532	Poklici za zdravstveno in socialno oskrbo ipd.	13.730	4.317	4.827	4.585
541	Poklici za varovanje oseb in premoženja	2.668	1.158	620	890
611	Poljedelci, vrtnarji ipd.	2.015	652	756	607
612	Rejci živali	5.127	2.642	1.637	847
613	Kmetovalci na mešanih kmetijah	3.005	482	1.307	1.216
621	Gozdarji ipd.	784	192	292	300
622	Ribiči, lovci ipd.	109	34	37	37
711	Gradbinci ipd.	12.993	4.987	4.208	3.797
712	Gradbinci zaključnih del ipd.	7.998	3.071	2.564	2.363
713	Pleskarji ipd.	2.748	985	899	864
721	Livarji, varilci, kleparji, monterji konstrukcij ipd.	3.227	1.341	812	1.074
722	Kovači, orodjarji ipd.	5.139	2.145	1.552	1.442
723	Mehaniki, serviserji strojev in vozil	4.043	1.641	1.173	1.229
731	Poklici za finomehanična in druga rokodelskoobrotna dela	94	-37	13	118
732	Poklici za tiskarska dela	127	-15	29	113
741	Monterji in serviserji električnih naprav ipd.	5.083	1.951	1.722	1.409
742	Monterji in serviserji elektronskih naprav ipd.	1.181	386	407	388
751	Predelovalci živil ipd.	-384	-179	-262	57
752	Obdelovalci lesa, mizarji ipd.	-116	-78	-210	171
753	Oblačilni in drugi poklici za neindustrijski način dela	625	141	187	298
754	Drugi poklici za neindustrijski način dela ipd.	-57	-36	-62	41
811	Upravljalci rudarskih procesnih strojev in naprav	305	91	77	137
812	Upravljalci procesnih strojev za pridobivanje in obdelavo kovin ter površinsko obdelavo kovinskih delov	1.758	597	536	625
813	Upravljalci kemijskih procesnih strojev in naprav za izdelavo fotografskih izdelkov	703	257	191	255
814	Upravljalci strojev za proizvodnjo gumenih, plastičnih in papirnih izdelkov	1.165	394	332	439
815	Upravljalci strojev za proizvodnjo tekstilnih, krznenih, usnjenih izdelkov	1.086	367	377	342
816	Upravljalci strojev za proizvodnjo prehranskih in podobnih izdelkov	346	119	112	115
817	Upravljalci procesnih strojev za predelavo lesa in proizvodnjo papirja	357	133	117	107
818	Drugi upravljalci strojev in naprav	720	254	207	259
821	Sestavljalci strojev, naprav in izdelkov	-225	-601	-43	418
831	Vozniki železniških vozil ipd.	976	339	311	326

SKP3		Prosta delovna mesta 2023-2037	Prosta delovna mesta 2023-2027	Prosta delovna mesta 2028-2032	Prosta delovna mesta 2033-2037
832	Vozniki osebnih vozil, lahkih dostavnih vozil in motornih koles	2.774	1.251	784	739
833	Vozniki težkih tovornjakov in avtobusov	13.317	4.798	4.163	4.357
834	Upravljalci premičnih naprav	2.913	1.171	858	885
835	Krmarji, ladijski strojevodje, mornarji ipd.	64	30	17	17
911	Čistilci in gospodinjski pomočniki ipd.	8.927	3.608	2.996	2.323
912	Ročni čistilci in pralci vozil, oken, tekstilij ipd.	2.949	1.118	971	860
921	Delavci za preprosta kmetijska, gozdarska in ribiška dela	1.349	493	429	427
931	Delavci za preprosta rudarska in gradbeniška dela	1.490	746	333	411
932	Delavci za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih	6.070	2.429	1.621	2.021
933	Delavci za preprosta transportna in skladiščna dela	962	425	240	296
941	Pomočniki za pripravo hrane	5.436	1.896	1.833	1.707
951	Delavci za preprosta poulična storitvena dela	133	45	40	48
952	Poulični prodajalci (razen hrane)	30	10	9	11
961	Delavci za preprosta komunalna dela	995	301	326	367
962	Drugi delavci za preprosta dela	5.622	1.680	1.805	2.137